

SINEMATEK
sinemaevi
KADIKÖY BELEDİYESİ

GÜLŞAH FİLM

10 OCAK - 31 MART 2023

Bir Alkoliğin Portresi (1979, Ulrike Ottinger)

GENÇ ALMAN SİNEMASI:

KLUGE, FASSBINDER, HERZOG, WENDERS...

80'LER TÜRKİYE SİNEMASINDA KADIN

SESSİZ PERŞEMBE

CANLANDIRMANIN DÜNÜ BUGÜNÜ

BAĞIMSIZ TÜRKİYE SİNEMASI

Osmanaga Mah. Hasirci Sok. No:16 sinematek.kadikoy.bel.tr +90 216 771 72 98 /sinemateksinemaevi

GENÇ ALMAN SİNEMASI:

KLUGE, FASSBINDER, HERZOG, WENDERS...

80'LER TÜRKİYE SİNEMASINDA KADIN

SESSİZ PERŞEMBE

CANLANDIRMANIN DÜNÜ BUGÜNÜ

BAĞIMSIZ TÜRKİYE SİNEMASI

10 Ocak – 31 Mart 2023

Kadıköy Belediyesi Sinematek/Sinema Evi

Goethe-Institut Istanbul
Kurukahveci Mehmet Efendi
Gülşah Film

işbirliğiyle

GÜLŞAH FİLM

SUNUŞ

Ana program

GENÇ ALMAN SİNEMASI: KLUGE, FASSBINDER, HERZOG, WENDERS...

Sinematek/Sinema Evi'nin ana programında bu kez Genç Alman Sineması'na odaklanıyoruz. Goethe-Institut İstanbul işbirliğiyle, sinema yazarı Engin Ertan'ın danışmanlığında hazırladığımız programda, 28 Şubat 1962'de bir grup genç sinemacının yayınladığı Oberhausen Manifestosu ile başlayan ve "Babamızın Sineması Öldü!" sloganıyla tarihe geçen bu akımı keşfetmeye, hatırlamaya, tartışmaya ve daha iyi anlamaya yönelik bir panorama sunmak amacıyla seçtiğimiz 15 uzun metraj filmin yanı sıra Oberhausen Manifestosu'nun imzacısı olan sinemacıların çektiği kısa filmler de yer alıyor.

80'LER TÜRKİYE SİNEMASINDA KADIN

1980'lerde çekilen filmlerimizde kadın karakterlerin temsilinde önemli bir değişim yaşanmıştı. Uzun zamandır hapsoldükleri klişelerin dışına çıkmaya başlayan kadınlar bir erkeğin hikâyesinde yan karakter olmanın ötesine geçerek kendi hikâyesinin merkezinde yer alıyor, çok boyutlu resmediliyor, özgürleşiyor, erdemleri ve zaaflarıyla nefes alıp veren insanlara dönüşüyordu. Atıf Yılmaz'ın başı çektiği bu değişimi onun ve dönemin diğer önemli yönetmenlerinin filmleri üzerinden tartışma imkânı yaratmak üzere hazırladığımız program kapsamında Atıf Yılmaz'ın *Aaahh Belinda!..*, *Bir Yudum Sevgi* ve *Asiye Nasıl Kurtulur* filmleri, Fûruzan ile Gülsün Karamustafa'nın *Benim Sinemalarım*, Halit Refiğ'in *Teyzem*, Ömer Kavur'un *Kırık Bir Aşk Hikâyesi* ve Yavuz Turgul'un *Fahriye Abla* filmleri yıllar sonra yeniden perdede izlenebilecek.

SESSİZ PERŞEMBE

Geçtiğimiz Ekim ayından itibaren Sessiz Perşembe adıyla Sinematek/Sinema Evi programının düzenli bir bölümü hâline gelen canlı müzik eşliğindeki sessiz film gösterimleri devam ediyor. EyeFilmuseum'ın sessiz sinema küratörü Elif Rongen-Kaynakçı danışmanlığında hazırladığımız yeni programda hayallerinin peşinden giden, güçlü, bağımsız kadın karakterleri merkezine alan iki filmin yanı sıra erken dönem sinemanın en önemli komedi figürlerinden, aktör-yönetmen Buster Keaton'ın üç filmi canlı müzik eşliğinde seyirciyle buluşacak.

Müzik programı Okan Kaya danışmanlığında hazırlanan ve ülkemizin modern müzik sahnesinden yetenekli müzisyenlerin doğaçlama performansları eşliğinde benzersiz birer izleme deneyimine dönüşen Sessiz Perşembe gösterimleri Kurukahveci Mehmet Efendi'nin değerli katkılarıyla seyirciyle buluşacak.

CANLANDIRMANIN DÜNÜ BUGÜNÜ

Canlandırma sineması, sinema sanatının ve endüstrisinin önemli bir bileşeni ancak özellikle sanatsal ve entelektüel kaygılarla üretilen bağımsız canlandırma sineması alanındaki üretim yeterince bilinir ve görünür değil. Oysa ülkemizde bu alanda yabana atılmaz bir birikim var. Canlandırıcılar Yetenek Kampı ve Canlandırıcılar Film Festivali'ni hayata geçirerek yıllardır bu birikimin değerlendirilmesinde ve gelişmesinde önemli bir rol oynayan Canlandırıcılar Derneği ile birlikte gerçekleştirdiğimiz bu program, Türkiye'den ve dünyadan etkileyici örnekleri bir araya getiren 3 kısa film seçkisi aracılığıyla bağımsız canlandırma sinemasının tarihine bir bakış sunuyor.

FİLMKOOP İLE BAĞIMSIZ TÜRKİYE SİNEMASI

Türkiye sineması için alternatif bir gösterim mecrası ve bir tartışma platformu oluşturmak amacıyla FilmKoop işbirliği ile gerçekleştirdiğimiz Bağımsız Türkiye Sineması gösterimleri devam ediyor. Pazar günleri 14.00 seansında gerçekleşen FilmKoop buluşmalarının programını web sitemizden ve sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilirsiniz.

SİNEMATEK/SİNEMA EVİ

ANA PROGRAM GENÇ ALMAN SİNEMASI

GENÇ ALMAN SİNEMASI

İlk kez 1954 yılında düzenlenen Uluslararası Oberhausen Kısa Film Günleri, en eski kısa film festivallerinden biridir. Fakat festivalin sinema tarihindeki ününü esas olarak 1962 yılında yaşanan bir olaya borçlu olduğunu reddedemeyiz. Yirmi altı sinemacının festival çerçevesinde düzenledikleri “Babamızın sineması öldü!” (“Papas Kino ist tot!”) başlıklı basın toplantısı büyük ilgi çeker. Ağırıklı olarak yönetmenlerden oluşan bu grup, Batı Almanya’da ticari sinemanın çöküş sürecine girdiğini ve yeni bir sinemanın geldiğini söyler. Geleneksel sinemaya karşı kısa filmlerin yeni bir dil geliştirmekte araç olduğuna dikkat çekerler. Genç sinemacıların yapacağı yeni filmlerin sektörün geleneklerinden, ticari partnerlerin etkilerinden ve çıkar gruplarının baskılarından kurtulmaya, tam anlamıyla özgürlüğe ihtiyacı vardır.

Oberhausen’da yaşanan, 60’lı yıllar boyunca dünyanın pek çok ülkesinde etkisi hissedilecek ve en nihayetinde öğrenci hareketine evrilecek dalgalanmanın bir örneğidir. Fakat Batı Almanya’da gençlerin kendisinden önce gelen kuşakla yaşadığı çatışmanın, bu kopma arzusunun ayrı bir boyutu daha vardır. 60’lı yıllar Batı Almanya’da hâlâ etkin pozisyonlarda bulunan bazı eski Nazilerin yargılanacağı, savaş sonrasında en etkin toplumsal yüzleşmenin yaşanacağı dönemdir.¹ Gençlerin değişim arzusunda bunun payı da yadsınamaz.

Genç sinemacılara göre savaş sonrası “Wirtschaftswunder”² döneminde sinema da bir kaçış işlevi görmüştür.

Ticari sinema ya da “eğlence” sineması Nazi döneminin anılarının ve suçlarının bastırılmasını sağlamaktadır. Özellikle Almanya’ya özgü bir tür olan “*Heimatfilm*”³ eleştirilerinin hedefindedir. Sinema ticari ihtiyaçlara değil, sanatsal değerlere göre şekillenmelidir.

Manifesto, söz konusu basın toplantısından başlayarak müthiş ses getirir. Fakat gerek endüstri içerisinden isimlerin gerekse basının ilk tepkileri ağırlıklı olarak küçümseyicidir. Gerçi, dönemin Batı Almanya sinemasını topluca bir çöküş içerisinde görmek mümkün müdür, tartışılır. Fakat Oberhausen Manifestosu kısa zamanda yeni bir sinema dili ve yeni üretim biçimleriyle ilgili değişiklikleri peşinde getirir.

Yine 1962 yılında Oberhausen Grubu’ndan 14 imzacının girişimiyle Münih’te “Genç Alman Sineması Vakfı” kurulur. Alman sinemasında kültür ve sanat politikaları açısından bir konsept geliştirilmesini ve genç yönetmenlerin ilk filmlerine maddi destek sağlanmasını hedefleyen bu oluşum, 1965 yılında “Genç Alman Sineması Kurulu” adında resmî bir fona dönüşür ve destek alan ilk uzun metrajlı film de Alexander Kluge’nin *Düne Veda*’sıdır (*Abschied von gestern*, 1966). Diğer yandan 1962 yılında Ulm Sanat Okulu’nda açılan sinema bölümü akımın gelişiminde yine önemli bir rol üstlenir. Berlin ve Münih’teki film okullarının öncüsü⁴ olan bu sinema bölümünde Oberhausen imzacılarının Alexander Kluge, Edgar Reitz, Bernhard Dörries, Detten Schleiermacher ve Haro Senft ders verir.

Batı Almanya’da çekilen ilk feminist film olarak anılan Ula Stöckl’in *Dokuz Canlı Kedi’si* (*Neun Leben hat die Katze*, 1968) Ulm Sinema Okulu’nun sinema bölümünden bir mezuniyet projesidir.

Manifestoyu takip eden yıllarda genç sinemacılar hem biçimsel hem de tematik olarak yeni bir sinema arayışını ağırlıklı olarak deneysel kısa filmlerle sürdürür. İmzacılardan Herbert Vesely’nin söz konusu basın toplantısından sadece üç ay sonra Cannes’da yarışan Heinrich Böll uyarlaması *İlk Yılların Ekmeği* (*Das Brot der frühen Jahre*, 1962) kimi kaynaklarda Genç Alman Sineması’nın ilk örneği olarak gösterilse de akımın esas büyük uluslararası çıkışı 1966 yılında gerçekleşir. O yıl Cannes’da hem Volker Schlöndorff’un yönettiği *Genç Törless* (*Der junge Törless*, 1966) hem de Ulrich Schamoni’nin yönettiği *Es* (1966) vardır. Schlöndorff’un filmi festivalden FIPRESCI ödülüyle döner. Aynı yıl Alexander Kluge’nin *Düne Veda*’sı da Venedik’te yarışır ve Jüri Özel Ödülü’nü kazanır. Artık genç Alman sinemacılar Avrupa’nın geri kalanında da dikkat çekmektedir.

Bu dönemde Oberhausen imzacısı olmayan başka genç sinemacılar da sahneye çıkar, hatta zaman içerisinde akımla daha çok özdeşleşip tanınırlar. Volker Schlöndorff, Wim Wenders, Werner Herzog ve Rainer Werner Fassbinder Genç Alman Sineması’nın yıldız yönetmenleri olur. Yeni fonlama sistemlerinin yardımıyla hayata geçirilebilen bu filmler auteur sinemasının Batı Almanya’daki yansıması olarak görülür. Hatta bu yönetmenler kendi filmlerinin dağıtımını kolaylaştırmak için 1971 yılında bir dağıtım şirketi kurar ve “Filmverlag der Autoren” adını verirler; yani “Auteurlerin Dağıtım Şirketi”.

Bu eşleşmenin de çağrıştıracığı üzere, özellikle erken dönem Genç Alman Sineması filmleri estetik olarak Fransız Yeni Dalgası’nın yoğun etkisini taşır. Belgeseli anımsatan bir gerçekçilik arayışı, gündelik hayattan detayların ve güncel politik tartışmaların hikâyeye yansıması, sıçramalı kurgu ya da makale film gibi unsurları bu yönetmenlerin filmlerinde sık sık görürüz.

Belirli tematik ve estetik arayışlar etrafında buluşan bu sinemacıların zaman zaman birbirlerine destek de verdikleri üretim ve dağıtım biçimleri sonucunda giderek bir merkez Genç Alman Sineması oluşur. Kluge veya Reitz gibi kurucu isimler, ayrıca Schlöndorff, Wenders, Fassbinder ve Herzog merkezdeki en etkili isimler olarak anılabilir. Diğer yandan bu merkezin dışında farklı isimler de özgün bir sinema dili geliştirir. Örneğin Fransız ikili Jean-Marie Straub ve Danièle Huillet Almanya’da çektikleri⁵ deneysel edebiyat uyarlamalarıyla öne çıkar. Hans-Jürgen Syberberg’in Almanya’nın tarihine baktığı opera filmlerinin de pek benzeri yoktur. Rosa von Praunheim’in belgesel ve kurmaca filmleri sinemada gay aktivizminin öncü örnekleridir. Zaman zaman Fassbinder’le beraber çalışan Werner Schroeter ise avant-garde sinemanın etkileri ve gay kültürünün ilgi alanlarını buluşturarak kuir filmler çeker. Hamburg ve Münih’te ise tür sinemasına meyleden yeni oluşumlar ortaya çıkar. Senarist Max Zihlmann etrafında şekillenen “Münihliler” grubu Rudolf Thome, Klaus Lemke ve Eckhart Schmidt gibi yönetmenlerden oluşur. Roland Klick ise İsrail’de çektiği modern western *Deadlock* (1970) ve Hamburg’da çektiği *Supermarkt* (1974) ile başarı kazanır. Genç Alman Sineması 70’li yıllarda daha büyük başarılarla Amerika’da da dikkat çeker.

¹ 60’lı yıllar boyunca devam edecek Auschwitz davalarının başlamasında anahtar bir rol üstlenen savcı Fritz Bauer, Genç Alman Sineması’nın simge filmi *Düne Veda*’da (*Abschied von gestern*, 1966) ufak bir rol alır.

² “Ekonomik mucize”. Batı Almanya’nın II. Dünya Savaşı sonrası ekonomik anlamda yaşadığı hızlı gelişmeyi tanımlar.

³ Memleket filmi diye Türkçeleştirilebilir. Pastoral diyebileceğimiz bu filmler, genellikle taşradaki yaşamı ve aile değerlerini yücelten hikâyeler anlatır. İleriki yıllarda kimi genç yönetmenler karakterlerin taşradaki hayat veya doğa ile ilişkisini sorgulayan “Anti-Heimatfilm”leri çeker;

örneğin Peter Fleischmann’ın *Jagdszenen aus Niederbayern*’i (1969).

⁴ DFFB 1965, HFF ise 1966 yılında açılır.

⁵ İkili, Straub Cezayir’de savaşmak için askere çağırılınca 1958’de Almanya’ya göç eder ve burada üretmeye başlar.

Fassbinder, Wenders, Herzog ve Schlöndorff uluslararası büyük festivallerin gedikilerine dönüşür ve büyük ödülleri kazanır.

Fakat eleştirel görüşler de yok değildir. Kimi sinemacılar Oberhausen imzacılarını, uzun metraj kurmaca filmler çekmeye başladıktan sonra, eleştirdikleri endüstrinin bir parçasına dönüşmek ve devrimci ruhlarını kaybetmekle suçlar. Diğer yandan Batı Almanya'da feminist film teorisi merkezli ilk tartışmalar da yine Genç Alman Sineması etrafında gelişir. 1974 yılında Berlin'de çıkartılmaya başlanan Frauen und Film, Avrupa'da feminist film teorisine odaklanan ilk yayındır. Derginin kurucularından Helke Sander, yönettiği filmlerle erkek meslektaşlarının anlatılarına önemli ve eleştirel bir alternatif geliştirir. Sander dışında Jutta Brückner, Helma Sanders-Brahms veya Margarethe von Trotta gibi yönetmenler de kadın hareketiyle doğrudan bağlantılı feminist filmler çekerek Ula Stöckl'in mirasını devam ettirir. Resimden sinemaya geçen Ulrike Ottinger ise tamamen kendine özgü bir dünya yaratarak avant-garde feminist filmlere imza atar.

1977 sonbaharı, peş peşe gelen terör olayları ve RAF'ın (Kızıl Ordu Fraksiyonu) kurucu üyelerinin Stammheim hapishanesindeki şüpheli toplu intiharı nedeniyle savaş sonrasında Batı Almanya'da yaşanan en büyük toplumsal krize sahne olur. Genç Alman Sineması'nın önde gelen yönetmenleri de bu süreci öznel yorumladıkları kısa metraj filmlerle kolektif bir işe imza atar. On bir yönetmenli Sonbahar da Almanya (*Deutschland im Herbst*, 1978) bu özelliğiyle Genç Alman Sineması'nın simge filmlerinden birine dönüşür.

Çoğu sinema tarihçisi 1982 yılını Genç Alman Sineması'nın sonu olarak gösterir. Fassbinder'in genç yaşta ölümü bunda en etkili unsurdur. Diğer yandan 70'li yıllar boyunca gelen uluslararası

başarı, 80'lerde akımın önde gelen yönetmenlerinin başka ülkelere yönelmesine de sebep olur. Her ne kadar Wim Wenders Amerika'da Francis Ford Coppola'nın yürütücü yapımcılığında *Hammett*'i (1982) çekerken büyük bir hayal kırıklığı yaşasa da yine Amerika'da çektiği *Paris, Texas* (1984) ile Cannes'da Altın Palmiye kazanır. Genç Alman Sineması'nın belirli başka isimleri de başarılı filmlerle gerek kendi ülkeleri gerekse yurt dışında kariyerlerine devam eder.

1962-1982 yılları arasındaki bu heyecan verici dönemi mümkün olduğunca çeşitli ve farklı yaklaşımları yansıtan bir seçkiyle özetlemeye çalıştık. Genç Alman Sineması'nın merkezindeki popüler isimler kadar, merkezin dışındaki çok yönlü sanatçılara da yer veren ve dönemin Batı Almanya'sının ruhunu yansıtan bir program olmasına özen gösterdik. Oberhausen Manifestosu'nun imzacıları Şubat 1962'de, tam 61 yıl önce "Eski sinema öldü, biz yeni sinemaya inanıyoruz!" diyerek yola çıkmıştı. Programdaki filmlerin bugün de o yenilikçi ve taze ruhu koruduğunu düşünüyor, seyircilerde heyecan yaratabileceğini ümit ediyoruz.

Engin Ertan

Sonbaharda Almanya

Deutschland im Herbst

Yönetmenler

Alf Brustellin
Hans Peter Cloos
Rainer Werner
Fassbinder,
Alexander Kluge
Beate Mainka-
Jellinghaus,
Maximiliane Mainka
Edgar Reitz
Katja Rupé
Volker Schlöndorff
Peter Schubert
Bernhard Sinkel

Gösterim Tarihi: 10.01.2023 - 20.00 / 29.01.2023 - 18.30 / 17.02.2023 - 20.00

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1978

Süre

123 dk.

Renk

Renkli

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Alman Sonbaharı, 1977 yılının Eylül ve Ekim aylarında yaşanan bir dizi terör olayının ülke üzerindeki etkilerini tanımlamak için kullanılır. İş adamı Hanns Martin Schleyer'in RAF (Rote Armee Fraktion / Kızıl Ordu Fraksiyonu) tarafından kaçırılıp öldürülmesi, FHKC'nin (Filistin Halk Kurtuluş Cephesi) bir Lufthansa uçağını kaçırması ve Stammheim cezaevinde tutuklu bulunan RAF'ın kurucu üyelerinin aynı gece intiharı Batı Almanya'da o zamana kadar görülmemiş bir siyasi ve toplumsal krize neden olur.

Genç Alman Sineması'nın simge isimlerinin bir araya gelerek ortaya çıkardığı bu omnibus film, dönemin ruh hâline dair en etkili dokümanlardan ve sanat eserlerinden biridir. Kimi yönetmenler projeye belgesel filmlerle katılırken, diğerleri kurmaca hikâyeler anlatmayı tercih eder. Fakat bu 11 kısa filmin her biri dolaylı ya da doğrudan RAF üyelerinin şüpheli bulunan intiharına odaklanır. Benzerine az rastlanır bir uyum içerisinde, birbirinden net şekilde ayırmaktan ziyade iç içe geçen bir kısa film toplamı izleriz. Rainer Werner Fassbinder'in sürecin kendisi üzerindeki etkisini anlattığı ve gerek sevgilisi gerek annesiyle tartışmaları aracılığıyla özel hayatını perdeye taşıdığı kısım diğerlerine oranla biraz daha öne çıksa da...

Konvansiyonel sinemadan ziyadesiyle uzak kalmasına rağmen çekildiği dönemde Batı Almanya'da çok ses getiren ve izlenen *Sonbaharda Almanya*, Alman Film Ödülleri'nde de yapımında yer alan tüm yönetmenlere özel bir ödül kazandırmıştı.

Düne Veda

Abschied von gestern

Yönetmen

Alexander Kluge

Senaryo

Alexander Kluge

Oyuncular

Alexandra Kluge
Günter Mack
Eva Maria Meineke
Hans Korte
Werner Kreindl
Alfred Edel

Gösterim Tarihi: 11.01.2023 - 20.00 / 10.02.2023 - 20.00 / 12.03.2023 - 18.30

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1966

Süre

88 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Anita G. 1937 yılında Leipzig'de Yahudi bir ailenin kızı olarak dünyaya gelmiştir. Savaş başlamadan ailesiyle yurt dışına kaçmış, ülkeye geri döndüklerindeyse Doğu Almanya'da büyümüştür. Doğudaki imkânlardan mutlu olmayan Anita, bu sefer duvarın diğer tarafına kaçır. Fakat Batı Almanya'da da hayat hiç kolay değildir. Bir palto çaldığı için yargılanır ve cezası şartlı tahliye ile affedilir. Ancak ne şartlı tahliye memuru ile anlaşabilir ne de kendisine bulunan işe uyum sağlar. Böylece Anita bir kez daha kaçmak zorunda kalır.

Genç Alman Sineması'nın simge filmi *Düne Veda*, Oberhausen Manifestosu'nun imzacısı sinemacıların geçmişten neden ve ne şekilde kopmak istediğinin de dışavurumudur. Nasıl bir sinema arayışında olduklarını daha ziyade deneysel kısa metraj filmler ve belgesellerle gösteren yönetmen kuşağının ilk uzun metraj girişimlerinden biridir *Düne Veda*. Geçtiğimiz yüzyılın en önemli düşünürlerinden Alexander Kluge, kendi yazdığı bir öyküden yola çıkarak çeker filmi. Başrolü de kız kardeşi Alexandra Kluge'ye verir.

Düne Veda Kluge'nin sonraki yıllarda da sürdüreceği makale film ve kurmacayı harmanladığı tarzın bir örneğidir. Brechtien bir estetiğe sahip olan filmde anlatı belgesel görüntüler, araya giren yazılar, dış sesin (bizzat Alexander Kluge) okuduğu metinler ve zamansal sıçramalarla bölünür. Dönemin Batı Almanya sineması için ziyadesiyle radikal sayılabilecek bu deney, Venedik Film Festivali'nde Jüri Özel Ödülü'nü kazanır ve Genç Alman Sineması'nın ilk büyük başarılarından birisi olur.

Genç Törless

Der junge Törless

Yönetmen

Volker Schlöndorff

Senaryo

Volker Schlöndorff
Herbert Asmodi
(uyarlama)
Robert Musil (roman)

Oyuncular

Mathieu Carrière
Bernd Tischer
Fred Dietz
Marian Seidowsky
Lotte Ledl

Gösterim Tarihi: 12.01.2023 - 20.00 / 03.02.2023 - 20.00 / 04.03.2023 - 14.00

Ülke

Batı Almanya, Fransa

Yıl

1966

Süre

87 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

20. yüzyıl başlarında bir erkek yatılı okulu... Arkadaşları tarafından hırsızlık yaparken yakalanan Basini, kendisini garip bir oyun içerisinde bulur. Düne kadar dostu bildiği sınıf arkadaşları, kabahatini herkese açık etmekle şantaj yapar. Karşılığında onların bir dediğini iki etmeyen köleleri olacaktır. Bu oyun giderek acımasızlaşır ve sadist saldırılara dönüşür. Aynı arkadaş grubundan Törless ise Basini'ye yapılan işkencelere katılmamakla birlikte onlara engel de olmaz, seyirci kalır. Arkadaşlarının yaptıklarını akıl ve etik yoluyla açıklamaya çalışır.

Robert Musil'in ilk romanı, Volker Schlöndorff'un da ilk sinema filmi *Genç Törless'e* kaynaklık etmişti. 1906 yılında basılan Öğrenci Törless'in Bunalımları, otoriter toplum yapısına teslim olmanın kolaylığına dair bir eleştiridir. Yazarın askeri eğitimin etkilerine dair endişelerini dile getirdiği roman, filme uyarlandığı dönemde ayrı bir anlam da kazanır. Filmi 60'lı yıllarda Batı Almanya'nın savaş suçlarıyla ilgili yaşadığı yüzleşmeden, bu yöndeki taleplerden bağımsız düşünmek pek mümkün değildir. Ergen erkeklerin dünyasını, oradaki acımasızlığı ve şiddeti olabildiğince tavizsiz yansıtmaya çalışan filmi izlemesi zor ve rahatsız edicidir.

Cannes Film Festivali'ne seçilen ve FIPRESCI ödülünü kazanan *Genç Törless*, Genç Alman Sineması'nın simge filmlerinden kabul edilir. 1966 yılında uluslararası festivallerde gösterilen ve ödül kazanan, Almanya'dan yeni bir sinemacı kuşağının geldiğini dünyaya duyuran üç filmde birisidir.

Maria Braun'un Evliliği

Die Ehe der Maria Braun

Yönetmen

Rainer Werner Fassbinder

Senaryo

Peter Märthesheimer
Pea Fröhlich (Rainer
Werner Fassbinder'in
bir fikrinden yola
çıkarak...)

Oyuncular

Hanna Schygulla
Klaus Löwitsch
Ivan Desny

Gösterim Tarihi: 13.01.2023 - 20.00 / 11.02.2023 - 18.30 / 22.03.2023 - 20.00

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1979

Süre

120 dk.

Renk

Renkli

Dil

Almanca, İngilizce

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Sene 1943... Maria ve Hermann evlilik yemini ederken bir hava saldırısı devam etmektedir. Bombalar altında evlendiği asker kocasını tekrar cepheye uğurlayan Maria, savaş bittikten sonra onun yolunu gözler. Diğer yandan genç kadının evi geçindirmesi gerekir. Kocasının öldüğü haberini aldıktan sonra her şeye daha pragmatik yaklaşmaya başlar. Maria Braun'un başarılı bir iş kadınına dönüşeceği yolculukta ilk önemli dönemeç de böylece gerçekleşir. Fakat beklenmedik bir anda Hermann geri döner.

Fassbinder'in Batı Almanya üçlemesinin ilk filmi olan *Maria Braun'un Evliliği* II. Dünya Savaşı sonrasındaki ekonomik mucize dönemine odaklanır. Maria Braun ancak duygularını bastırarak başarıya ulaşan bir kadındır. Başka bir deyişle hem güçlü bir kadın hem de trajik bir figür, yani tipik bir Fassbinder karakteridir. Yönetmenin favori oyuncularından Hanna Schygulla da bu karakteri başarıyla canlandırır.

Almanya'da müthiş bir gişe başarısı elde eden *Maria Braun'un Evliliği*, François Truffaut'dan Thomas Elsaesser'e ya da Roger Ebert'a pek çok yönetmen, sinemacı, akademisyen ve eleştirmenin hayranlığını kazanmıştır. Fassbinder'in en kolay içine girilebilir ama aynı zamanda en karakteristik filmlerindendir. Bunda Schygulla'nın ödüllü performansı kadar, Fassbinder'in klasik anlatım tekniklerini başarıyla uygulaması ve filmin stilize görselliğinin de etkisi büyüktür.

Zamanın Akışında

Im Lauf der Zeit

Yönetmen

Wim Wenders

Senaryo

Wim Wenders

Oyuncular

Rüdiger Vogler
Hanns Zischler
Lisa Kreuzer
Rudolf Schündler
Marquard Böhm
Hans Dieter Trayer

Gösterim Tarihi: 14.01.2023 - 18.30 / 19.02.2023 - 18.30 / 11.03.2023 - 18.30

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1976

Süre

175 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Bruno Winter seyyar bir tamircidir. Arabasıyla küçük şehirleri dolaşır ve sinema salonlarındaki projeksiyon makinelerini onarır. Bir gün yolu Robert Lander ile kesişir. Karısından yeni boşanmış Robert bunalımdadır, hatta Bruno ile karşılaşığı sırada arabasını nehre sürerek intihar etmeye kalkışmıştır. Bu şekilde tanışan iki yalnız adam, Batı ve Doğu Almanya sınırı boyunca beraber yolculuğa çıkar ve bir dizi insanla tanışır.

Wim Wenders'in Yol Üçlemesi'nin son filmi *Zamanın Akışında* dostluk, sinema ve Almanya üzerinedir. Filmin açılışında sinemacı yaşlı bir adamla yapılan röportajı izleriz. Taşradaki küçük sinemaların ayakta kalmasının giderek zorlaşması Wenders'in film boyunca tekrar tekrar altını çizdiği bir temadır. Wenders'e göre bir zamanlar altın çağını yaşayan Alman sineması, bugün sansasyonel ve seyircinin duygularını istismar eden filmlere teslim olmuştur. "Sinema, görmenin sanatıdır" ve dönemin mevcut eğilimlerini düşününce, "böyle filmleri göstermektense sinemaların kapanması yeğdir".

Cannes Film Festivali'nde FIPRESCI ödülü kazanan *Zamanın Akışında*, Wim Wenders'in en karakteristik filmlerinden biri kabul edilir. Arabalara, yolculuğa, harekete, rock'n roll'a ve sinemaya sevgisini aynı anda ortaya koyan bir film çeken Wenders, kimi eleştirmenlerin deyimiyle o tarihe kadarki en büyük yol filmine imza atar.

Yaşam Belirtileri

Lebenszeichen

Yönetmen

Werner Herzog

Senaryo

Werner Herzog
(Achim von Arnim'in
Der tolle Invalide auf
dem Fort Ratonneau
adlı hikâyesinden
esinlenerek)

Oyuncular

Peter Brogle
Wolfgang Reichmann
Athina Zacharopoulou

Gösterim Tarihi: 18.01.2023 - 20.00 / 05.03.2023 - 18.30 / 17.03.2023 - 20.00

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1968

Süre

90 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Almanca, Yunanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

II. Dünya Savaşı'nda yaralanan Alman askeri Stroszek, tedavisi tamamlandıktan sonra Kos adasına gönderilir. Hastanede tanıştığı ve özel izinle evlendiği hemşire Nora, ayrıca silah arkadaşları Meinhard ve Becker de Stroszek'e eşlik eder. Yunan partizanlar ve işgalci Naziler arasındaki çatışma Kos'a yansımadağı için adaya sessizlik hâkimdir. Stroszek, Meinhard ve Becker'in yerleştirildikleri kaledaki gündelik hayat da oldukça durağandır. Hamam böceklerini yakalamak için kapan kurar, badana yapar ve Eski Yunan'dan kalma yazıtları okuyup çözmeye uğraşırlar. Bu boşluk, adadaki sıcaklığın da etkisiyle Stroszek'in ruh hâline giderek kötü etki eder. Bir gün geçirdiği sinir krizi sonrasında Kos'un sessiz ve sakin gündelik hayatından eser kalmaz.

Werner Herzog'un bu ilk uzun metrajlı sinema filmi, yönetmenin sonraki yıllarda ilgileneceği temaların da habercisidir. Batı Almanya'daki çağdaşı yönetmenler şehir hayatına odaklanırken, Herzog ilk filminde geçmişte ve başka bir ülkede geçen bir hikâye anlatır. Kariyeri boyunca kamerasını sıklıkla Almanya dışına çevireceği gibi... Doğa ve onunla çatışan birey de Herzog filmlerinde tekrar tekrar karşımıza çıkar. Bu çatışma, çoğunlukla insanın delirmesiyle sonuçlanır ya da zaten deli olduğu için doğaya ve kadim bir kültüre kafa tutmasıyla.

Çekildiği yıl Berlin Film Festivali'nde ana yarışmaya seçilen *Yaşam Belirtileri*, jüri tarafından En İyi İlk Film seçilerek Gümüş Ayı ödülünü kazanır. Herzog çoğu eleştirmene göre yeni bir keşif, gelecek vaat eden bir yönetmendir. Zaman onları haklı çıkarttı desek hiç yanlış olmaz.

Korku Ruhu Kemirir

Angst essen Seele auf

Yönetmen

Rainer Werner Fassbinder

Senaryo

Rainer Werner Fassbinder

Oyuncular

Brigitte Mira
El Hedi ben Salem
Barbara Valentin
Irm Hermann
Rainer Werner Fassbinder

Gösterim Tarihi: 20.01.2023 - 20.00 / 18.02.2023 - 14.00 / 31.03.2023 - 20.00

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1974

Süre

92 dk.

Renk

Renkli

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Emmi hem sağanak yağmurdan kaçmak hem de kulağına çalınan egzotik melodilerin uyandırdığı merakla, önünden geçtiği bara dalar. 60 yaşındaki temizlikçi kadın, misafir işçilerin takıldığı bu mekâna girer girmez dikkat çeker. Bar ahalisi beklenmedik müşteriye gülerken, içlerinden biri ona şefkatle yaklaşır. Üzerlerine dikilen yargılayıcı bakışlara aldırmayan Ali ve Emmi pistte dans eder, sonra da bardan birlikte çıkarlar. Eve beraber döner, geceyi birlikte geçirir ve ardından da beraber yaşamaya başlarlar. Ali'ye âşık olan Emmi, evlenme kararını çevresine açıkladığındaysa hem iş arkadaşları hem de çocukları tarafından dışlanır.

Douglas Sirk'ün muhteşem melodramı *Her Şey Senin İçin* (All That Heaven Allows, 1955) aralarındaki yaş ve sınıf farkı nedeniyle toplumsal baskıyla karşılaşan bir çiftin mücadelesini konu alır. Sirk'e ve *Her Şey Senin İçin*'e hayranlığını her zaman dile getirmiş Fassbinder ise aynı hikâyeyi yeni katmanlar ekleyerek ele alır *Korku Ruhu Kemirir*'de. Emmi ve Ali'yi aralarındaki yaş farkından çok, içinde yaşadıkları toplumun ırkçı önyargıları ayırır. Yıllar sonra Todd Haynes *Cennetten Çok Uzakta*'yı (Far from Heaven, 2002) çekerken, hem Sirk'e hem de Fassbinder'e saygı duruşunda bulunur.

1974 yılında Cannes'da yarışan *Korku Ruhu Kemirir* büyük bir ilgi görür ve FIPRESCI ödülünü kazanır. Fassbinder'in ilk büyük uluslararası başarısı, aynı zamanda onun kalabalık filmografisinin doruk noktalarından biri ve çoğu eleştirmene göre sinemasının özeti.

Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik

Die Allseitig reduzierte Persönlichkeit

Yönetmen

Helke Sander

Senaryo

Helke Sander

Oyuncular

Helke Sander
Joachim Baumann
Frank Burckner
Eva Gagel
Ulrich Gressieker

Gösterim Tarihi: 21.01.2023 - 18.30 / 26.02.2023 - 18.30 / 08.03.2023 - 20.00

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1978

Süre

98 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Edda Chiemnyjewski Batı Berlin'de yaşayan ve serbest çalışan bir fotoğrafçıdır. Aldığı telifler ne gündelik ihtiyaçlarını ne de yalnız büyüttüğü çocuğunun masraflarını karşılamaya yeter. Edda sürekli hesap yapar ve gece gündüz demeden çekime gider, hep daha fazla çalışır. Öyle ki kendine ayıracak zamanı kalmaz. Bir grup kadın sanatçıyla dâhil olduğu Berlin üzerine bir sergi, kapitalist sistem içerisinde kültür sanat dünyasında da sömürünün her anlamda devam ettiğini deneyimlemesine vesile olur.

70'li yıllarda Batı Almanya'da kadın hareketinin aktif bir üyesi olan Helke Sander, 1974 yılında Berlin'de Frauen und Film (Kadınlar ve Sinema) dergisini kurmuştu. Avrupa'da feminist film teorisine yoğunlaşan ilk yayın olan Frauen und Film, Genç Alman Sineması içindeki feminist kanadın kendi dilini oluşturmasında da çok önemli bir rol oynadı.

Yönetmenliğe 60'lı yıllarda televizyonda başlayan Helke Sander ilk uzun metrajlı sinema filminde başrolü de üstleniyor ve belgesel ile kurmaca arasında gidip gelen bir dil tutturuyordu. Feminist sinemanın köşe taşları arasında kabul edilen *Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik*, Berlin Duvarı'nın aslında doğuyu mu yoksa batıyı mı hapsettiğini sorgular. Sander'in ironik makale filmi, sosyalist idealin öngördüğü "her yönden gelişmiş yurttaşlara" gönderme yapar. Kapitalist sistemin koyduğu sınırlarla kadınların bunu başarması mümkün müdür?

Bir Alkoliğin Portresi

Bildnis einer Trinkerin

Yönetmen
Ulrike Ottinger

Senaryo
Ulrike Ottinger

Oyuncular
Tabea Blumenschein
Christine Lutze
Magdalena
Montezuma,
Orpha Termin
Monika von Cube

Gösterim Tarihi: 22.01.2023 - 18.30 / 18.02.2023 - 18.30 / 01.03.2023 - 20.00

Ülke
Batı Almanya

Yıl
1979

Süre
108 dk.

Renk
Renkli

Dil
Almanca

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Genç, bakımlı, şık ve zengin bir kadın Berlin'e tek yön bileti alır. Bu seyahat için tek bir planı vardır, aralıksız içki içmek. Berlin'de kendisinin birebir zıttı bir kadınla karşılaşır. Yaşlı, sokakta yaşayan, üstü başı kir içerisinde bir alkolikle... Fakat iki kadın mıknaş gibi birbirini çeker. Berlin'i ziyaret eden misafir, bar bar dolaşarak ölene kadar içme planını yeni tanıştığı bu kadınla gerçekleştirmeye karar verir.

Geçtiğimiz yıl 80 yaşına giren Ulrike Ottinger, Almanya'nın en özgün sanatçılarından birisi. 60'lı yıllar boyunca Paris'te resimle ilgilenen Ottinger, sinemaya 70'li yıllarda Batı Almanya'da geçmişti. Bugüne değin farklı disiplinlerde üretmeye devam eden Ottinger'in filmlerinde neredeyse sadece kadınların hâkimiyetinde bir evren vardır. Erkeklerin geri planda kaldığı, hatta bazen hiç gözükmediği bu dünyalar aşırı stilize görselliğin etkisiyle yapay bir doku taşır. *Bir Alkoliğin Portresi*'nin başkarakterleri radikal bir kafaları çekme yolculuğuna çıkarken, film kadınların kamusal alanda nasıl davranması gerektiğine dair toplumsal önyargıları da arkada bırakır. Ottinger diğer yandan Batı Berlin'in hem canlı hem de karanlık, hem şık hem de kirli, bohem bir portresini yansıtır perdeye. Zamanının ötesinde kuir ve punk bir filmdir *Bir Alkoliğin Portresi*.

Bugün feminist sinemanın en özgün isimleri arasında kabul edilen Ulrike Ottinger, bir yönetmen olarak uluslararası üne 1980 yılında Cannes'da Eleştirmenlerin Haftası bölümüne seçilen *Bir Alkoliğin Portresi* ile kavuşmuştu.

Olayların Gidişi

Der Stand der Dinge

Yönetmen
Wim Wenders

Senaryo
Robert Kramer
Wim Wender
Joshua Wallace

Oyuncular
Patrick Bauchau
Allen Garfield
Isabelle Weingarten
Rebecca Pauly
Jeffrey Kime
Geoffrey Carey

Gösterim Tarihi: 25.01.2023 - 20.00 / 24.02.2023 - 20.00 / 19.03.2023 - 18.30

Ülke
Batı Almanya,
Portekiz, Fransa,
İspanya, Hollanda,
Birleşik Krallık, ABD

Yıl
1982

Süre
121 dk.

Renk
Siyah Beyaz

Dil
İngilizce, Fransızca,
Portekizce

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Alman yönetmen Friedrich Munro, Portekiz'de Amerikan yapımı bir bilim kurgu filminin setindedir. Filmin en önemli sahnelerini çekmeden prodüksiyonun parası biter. Çekim yapacak film de kalmamıştır. Munro onları Portekiz'de bir başına bırakıp Los Angeles'a dönen filmin yapımcısı Gordon'dan haber beklerken, ekip yavaş yavaş seti terk eder. Munro Gordon'a ulaşmak için uğraşır ve çok geçmeden yapımcısının mafyadan saklandığını öğrenir.

Wim Wenders 1981 yılında Francis Ford Coppola'nın davetiyle Amerika'ya gider ve *Hammett*'i çekmeye başlar. Wenders ve yürütücü yapımcı Coppola arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle yapım sürecine ara verilir ve Avrupa'ya dönen Wenders Portekiz'de *Olayların Gidişi*'ni çeker. Her şeyin ters gittiği ve yapımcının yönetmeni yalnız bıraktığı bu hikâye hiç kuşkusuz Wenders'in Amerika'da yaşadığı hayal kırıklığının da yansımasıdır.

Olayların Gidişi'nde Samuel Fuller, Roger Corman, Robert Kramer gibi yönetmenlere rol veren Wenders, sevdiği başka yönetmen ve filmlere de gönderme yapar. Çoğu eleştirmen ve sinema tarihçisinin Genç Alman Sineması'nın bitiş senesi olarak gördüğü 1982'de çekilen bu filmin yoğun bir umutsuzluk hissinden çıkması ama aynı zamanda sinemaya bir aşk mektubu olması çok etkileyicidir. Her ne kadar *Hammett* macerası tatsız sonuçlansa da bu hayal kırıklığının ilham verdiği *Olayların Gidişi* Venedik Film Festivali'nde Altın Aslan'ı kazanır.

Aşk Açlığı Mahlzeiten

Yönetmen
Edgar Reitz

Senaryo
Edgar Reitz

Oyuncular
Heidi Stroh
Georg Hauke
Nina Frank
Ruth von Zerboni
Ilona Schütze
Peter Hoberger

Gösterim Tarihi: 27.01.2023 - 20.00 / 14.02.2023 - 20.00 / 23.03.2023 - 20.00

Ülke
Batı Almanya

Yıl
1967

Süre
90 dk.

Renk
Siyah Beyaz

Dil
Almanca

Gösterim
Türkçe Altyazılı

20 yaşındaki Elisabeth fotoğraf okumaktadır, ondan birkaç yaş büyük Rolf ise tıp. Elisabeth Hamburg'da limanda bir ödev için çekim yaparken tesadüfen tanışır. Romanlarda okudukları ve filmlerde gördükleri ilk görüşte aşk böyle bir şeydir. Elisabeth okumaktan vazgeçer, çünkü artık hayatının odağında Rolf vardır. Çok geçmeden evlenirler ve ilk çocukları dünyaya gelir. Film genç çiftin gelgitli ilişkisini zamansal atlamalarla anlatır.

Oberhausen Manifestosu'nun imzacılarından Edgar Reitz'in bir dizi deneysel kısa filmden sonra çektiği ilk uzun metrajı seyirciye bir aşk hikâyesinden fazlasını anlatmayı hedeflemekteydi. Elisabeth ve Rolf yaşama sevincinin, aşkın ve tutkunun peşinden gitmek ister ama omuzlarında ağır bir yük vardır. Savaş sonrası Almanya'da ekonomik mucizenin gerçekleşmesi için ebeveynleri üzerlerine düşeni yapmıştır ve şimdi sıra onlardadır. Toplumun "faydalı" bir parçası olmak için okumaları, çalışmaları, üretmeleri, tüketmeleri, evlenmeleri ve çocuk yapmaları beklenir. Bir türlü eski Almanya'nın gölgesinden kopamamaları ve kendi içlerinde yaşadıkları varoluşsal çatışma, en nihayetinde ilişkilerini de tüketir. Kritik bir anda karşılıklı kurtarıcı gibi çıkan Mormonlar da Amerika'nın Batı Almanya üzerindeki etkisini düşününce yine anlamlı ve iğneleyicidir.

1967 yılında Venedik'te Altın Aslan için yarışan *Aşk Açlığı* festivalden En İyi İlk Film ödülüyle dönmüş ve Genç Alman Sineması'nın uluslararası tanınırlığında önemli bir rol oynamıştır.

Aguirre, Tanrının Gazabı Aguirre, der Zorn Gottes

Yönetmen
Werner Herzog

Senaryo
Werner Herzog

Oyuncular
Klaus Kinski
Ruy Guerra
Helena Rojo
Del Negro
Peter Berlin
Cecilia Rivera

Gösterim Tarihi: 28.01.2023 - 14.00 / 22.02.2023 - 20.00 / 26.03.2023 - 18.30

Ülke
Batı Almanya,
Meksika, Peru

Yıl
1972

Süre
95 dk.

Renk
Renkli

Dil
Almanca, Keçuva,
İspanyolca

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Hikâyesi kulaktan kulağa anlatılan kayıp altın şehir El Dorado, 16. yüzyılda kimi İspanyol istilacıların Amazon'da başarısız keşif gezilerine çıkmasına sebep olmuştu. El Dorado mitinin, kaynaklık ettiği kurmaca hikâyelerden biri de *Aguirre, Tanrının Gazabı*... Film 1560 yılında bir grup İspanyol konquistador ve yanlarına aldıkları yerlilerin And Dağları'nda çıktıkları keşif yolculuğunu konu alır. Grubun erzağı, zorlu yolculuk sırasında büyük ölçüde tükenir. Yolculuğun sonlandırılması gündeme geldiğinde Don Lope de Aguirre isyan çıkartarak komutayı ele geçirir. Hırsı nedeniyle giderek delirir ve keşif ekibini kendisiyle beraber ormanın içinde kaybolmaya sürükler.

Werner Herzog'un 370 bin dolar gibi küçük bir bütçeyle Peru'da yağmur ormanlarında çektiği film, başlı başına bir meydan okumadır. Bu nedenle kamera arkası hikâyesi filmde anlatılan keşif gezisiyle benzerlikler taşır. Klaus Kinski'nin canlandığı Aguirre'yi teslim alan delilik, üst üste yaşanan talihsizliklerle sete de sığar. Kinski ve Herzog'un sette ettiği kavgalar, karşılıklı çekilen silahlar ve ölüm tehditlerine rağmen, yönetmen ve oyuncu sonraki yıllarda dört filmde daha beraber çalışır.

Görüntü yönetimi, müziği ve Kinski'nin ürkütücü performansı ile âdeta seyirciyi hipnotize eden *Aguirre, Tanrının Gazabı, Kıyamet'i* (*Apocalypse Now*, 1979) çekme sürecinde Francis Ford Coppola'ya ilham vermiş ve elli yıldır sayısız yönetmeni etkilemiş bir kült filmidir.

Dokuz Canlı Kedi

Neun Leben hat die Katze

Yönetmen
Ula Stöckl

Senaryo
Ula Stöckl

Oyuncular
Liane Hielscher
Kristine de Loup
Jürgen Arndt
Antje Ellerman
Alexander Kaempfe
Heidi Stroh

Gösterim Tarihi: 31.01.2023 - 20.00 / 25.02.2023 - 14.00 / 10.03.2023 - 20.00

Ülke
Batı Almanya

Yıl
1968

Süre
91 dk.

Renk
Renkli

Dil
Almanca

Gösterim
Türkçe Altyazılı

"Kedinin dokuz canı vardır, insanınsa yalnız bir." Ula Stöckl'in Ulm Sinema Enstitüsü'nden mezuniyet projesi olan ilk uzun metrajlı filminde uzun uzadıya dinlediğimiz bu şarkının sözleri hayatın tadını çıkarmayı salık verir. Zaten *Dokuz Canlı Kedi* de bir defa geldikleri hayatı diledikleri gibi yaşamak isteyen kadınlara odaklanır. Fransız Anne, Münih'te yaşayan gazeteci arkadaşı Katharina'yı ziyaret eder. İki kadın 1967 yazını şehirde beraber dolaşarak, partilere giderek, farklı erkeklerle flört ederek ve yeni kadınlarla tanışarak geçirir. Anne ile Katharina'nın başka insanlarla yaşadığı buluşmalar, erkek egemen bir toplumda kadının özgürleşmesi ihtimaline dair fikir alışverişlerine ve tartışmalara sahne olur. Bu tartışmalara dönemin siyasi eğilimleri kadar pop kültürü de etki eder.

1968'de ilk gösterimi Mannheim Film Festivali'nde gerçekleşen ama dağıtımıcısı iflas edince gösterime giremeyen *Dokuz Canlı Kedi* uzun yıllar izlenemeyen ama efsanesi kulaktan kulağa anlatılan bir film. Yıllar sonra nihayet seyirciyle buluştuğundaysa Batı Almanya'da çekilmiş ilk feminist film olarak sinema tarihinde yerini aldı. Stöckl'in kadınların arzuları, tutkuları ve fantezilerini perdeye yansıtması, bunları neredeyse sadece kadın karakterler arasındaki fikir ve duygu alışverişi üzerinden ele alması 60'lı yıllarda Batı Almanya sineması için bir ilkti. Film sadece içeriği değil, Fransız Yeni Dalgası etkisi taşıyan montajı ve âdeta bir resimli romanı andıran canlı renkleriyle de beğeni toplamıştı.

Maria Malibran'ın Ölümü

Der Tod der Maria Malibran

Yönetmen
Werner Schroeter

Senaryo
Werner Schroeter

Oyuncular
Magdalena Montezuma,
Christine Kaufmann
Candy Darling
Manuela Riva
Ingrid Caven

Gösterim Tarihi: 04.02.2023 - 14.00 / 25.02.2023 - 18.30 / 03.03.2023 - 20.00

Ülke
Batı Almanya

Yıl
1972

Süre
104 dk.

Renk
Renkli

Dil
Almanca

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Maria Malibran 19. yüzyılın en popüler opera şarkıcılarından. Opera tarihinde genellikle ilk diva olarak anılır ve onu çağdaşlarından ayıran özellikler arasında öncelikle ses aralığı ve performanslarının aşırı tutkulu olması sayılır. Hafta geçirdiği ağır bir kaza sonrasında dinlenmeyi reddedip sahne almaya devam eder ve bir gün sahnede şarkı söylerken bayılır. Bir hafta sonra da ölür. 28 yaşında hayata veda eden Malibran pek çok mite kaynaklık etmiş, hayat hikâyesi de birkaç defa sinemaya uyarlanmıştır. Bu filmlerden *Maria Malibran'ın Ölümü* ise, isminin aksine, ünlü şarkıcının hayatı ya da ölümüyle doğrudan ilgilenmez. Werner Schroeter'in filmi daha ziyade yönetmenin opera ve performansa duyduğu hayranlığın bir dışavurumudur.

Film boyunca çoğunlukla yakın plan çekilmiş kadın yüzleri görürüz. Bazen klasik ariyalara bazense 20. yüzyıldan popüler şarkılara playback yaparlar. Fakat çoğu sahnede bilinçli bir tercihe dudak hareketleri sözlerle uymaz. Her ne kadar filmin merkez noktasında müzik ve performans yer alsa da *Maria Malibran'ın Ölümü* yer yer sessiz filmleri anımsatan bir ifadeler galerisidir. Bu sahneler klasik anlamda bir hikâye ile birbirine bağlanmaz, daha ziyade birer motifin görselleştirilmesidirler.

Werner Schroeter'in önemli esin kaynaklarından birisi Amerikan yeraltı sinemasıdır. Filmde Andy Warhol'un süperstarlarından Candy Darling'e rol vermesi de bunun bir göstergesidir. Genç Alman Sineması'nın en bildik yüzlerinden gay ikonu Magdalena Montezuma da Schroeter'in çoğu filminde olduğu gibi oyuncu kadrosundadır.

Kurşun Yıllar

Die bleierne Zeit

Yönetmen

Margarethe von Trotta

Senaryo

Margarethe von Trotta

Oyuncular

Jutta Lampe
Barbara Sukowa
Rüdiger Vogler
Julia Biedermann
Ina Robinski
Doris Schade

Gösterim Tarihi: 05.02.2023 - 18.30 / 04.03.2023 - 18.30 / 25.03.2023 - 18.30

Ülke

Batı Almanya

Yıl

1981

Süre

106 dk.

Renk

Renkli

Dil

Almanca

Gösterim

Türkçe Altyazılı

Marianne ve Juliane II. Dünya Savaşı sonrası yıllarda büyüyen iki kız kardeşir. Çocukluk ve ergenlikleri despot bir babanın etkisi altında, dindar bir ailede geçer. Okul yıllarında abla Juliane asi, Marianne usuldur. Yetişkin birer kadın olduklarında, '68 sonrası Batı Almanya'da ise rolleri değişir. Juliane feminist bir gazetecidir ve değişimin sistem içinde yapılmasının gerekliliğine inanır. Marianne ise giderek radikalleşir ve terörist bir gruba katılır. Politik görüş ayrılıkları nedeniyle uzak düşen iki kardeş, Marianne yakalanıp hapse atılınca tekrar yakınlaşır. Juliane kız kardeşinin dış dünyayla tek bağı, tek umududur.

Margarethe von Trotta'nın filmi RAF'ın (Kızıl Ordu Fraksiyonu) kurucu üyelerinden Gudrun Enslinn ve kardeşi Christiane'nin hikâyesinden esinlenir. İki kız kardeşin hikâyesi savaş sonrası Batı Almanya'nın içinden geçtiği süreçleri; Holokost'la yüzleşmeyi, toplumsal değişim ihtiyacını, öğrenci hareketini, kuşak çatışmasını ve 70'li yıllar boyunca terörist eylemlerin etkisiyle toplum içinde yaşanan radikal bölünmeyi anlatmak için bir araca dönüşür. Çarpıcı imgeler, güçlü oyuncu performansları ve çok katmanlı senaryosunun etkisiyle kilometre taşı bir politik sinema örneğidir *Kurşun Yıllar*.

1981 yılında Venedik'te yarışan *Kurşun Yıllar* festivalden Altın Aslan dâhil 6 ödülle döner. Margarethe von Trotta'yı Genç Alman Sineması'nın en tanınan isimlerinden birine dönüştüren film, yönetmen ve favori oyuncusu Barbara Sukowa'nın da ilk işbirliğidir.

Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu

2012 yılında, Oberhausen Manifestosu'nun 50. yıl dönümü için hayata geçirilen "Gerçeklerin Provokasyonu" projesi, söz konusu manifestoda imzacı yönetmenlerin kısa filmlerinin restore edilip bir araya getirilmesini hedefliyordu. Stefan Drössler ve Ralph Eue'nin küratörlüğünü birlikte üstlendikleri bu seçki 1958-1964 yılları arasına odaklanıyor, daha çok deneysel filmler ve belgesellerden oluşuyordu.

Alexander Kluge, Edgar Reitz, Peter Schamoni gibi akımın önde gelen yönetmenlerinin erken dönem kısa filmlerini restore edilmiş kopyalardan izlemek başlı başına bulunmaz bir fırsat. Diğer yandan bu filmler kronolojik sırayla, Genç Alman Sineması'nın başlangıcı kabul edilen 1962 tarihli Oberhausen Manifestosu'na doğru şekillenen sinemasal eğilimleri ortaya koyuyor ve Batı Almanya'da o yılların toplumsal durumu konusunda fikir veriyor. Manifestoda "Yeni bir sinemaya inanıyoruz" diyen imzacı yönetmenlerin 1962 sonrasındaki arayışlarını da görebiliyoruz.

Seçkiye eşlik eden, imzacılar arasında yer almayan iki yönetmenin filmleriye Genç Alman Sineması'nın durumuna dair eleştirel bir bakış sunuyor. Ulrich Schamoni (kardeşi Peter Schamoni'nin aksine imzacılardan değildi), 1965 yapımı *Zekâ ve Biraz da Şans*'ta ağabeyi ve arkadaşlarının çalışmalarını sevecen ama ironik bir bakışla filme alıyor. 1968 yapımı *Babamızın Sinemasının Mirasçıları* ise Oberhausen Grubu olarak anılan imzacıların çektikleri konvansiyonel filmlerle artık klasik film endüstrisinin parçası hâline geldiğini ve akımın devrimci ruhunu kaybettiğini iddia ediyor.

Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu – 1

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Gösterim Tarihi: 18.03.2023 - 14.00 / 29.03.2023 - 17.00

Herbert Vesely
Batı Almanya / 1958
16 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Espresso Barındaki İnsanlar (Menschen im Espresso) Münih'te hayatın modernizasyonu, İtalyan kültürünün yaygınlaşması üzerine bir deneme: Büyük biraahaneler yerine espresso barları ve sokağa konulan masalar. (Hans Scheufl, 2006)

Dörries, Reitz, Meuschel
Batı Almanya / 1958
10 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Bir Opera Salonunun Yazgısı (Schicksal einer Oper) Savaş sırasında yıkılmış olan Münih Opera binasıyla ilgili şiirsel bir belgesel: Bizim hayal dünyamızda, nesneler ancak yıkım sonucunda görünür hâle geliyordu. Her şey düzgün ve çalışır durumda olduğu sürece, üzerlerinde bir burjuva örtüsü oluyordu. Ama yıkım sonucunda şeylerin en iç çekirdeğine kadar bakabiliyor ve görebiliyordunuz. (Edgar Reitz, 1995)

Pitt Koch
Batı Almanya / 1958
12 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Güneşin Yaktığı Ada Girit (Glühendes Eiland Kreta) Geleneksel anlatıyla farklı bir belgesel türü denemesini bir araya getiren bu filmde, İngiliz Özgür Sinema hareketi içinde yer alan sinemacıların yapıtlarına yönelik hayranlığın yönetmen Pitt Koch'u derinden etkilediği açıkça görülüyor.

Ferdinand Khittl
Batı Almanya / 1959
21 dk. / Renkli
Almanca

Sihrili Bant (Das magische Band) Manyetik bandın ortaya çıkışı ve gelişiminin hikâyesi. Ritim, görüntü, metin ve bu medyanın sahip olduğu araçların sürükleyici mükemmeliyetçiliğiyle anlatılan bir tarih...

Peter Schamoni
Batı Almanya / 1959
12 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Moskova Sesleniyor (Moskau ruft) Peter Schamoni, bu filmi 1957 yazında Moskova'da düzenlenen Dünya Gençlik Festivali sırasında gizlice çekti. Jost Vacano, onun kameramanlığını üstlendi. Bu yolculuk sırasında, o zamana kadar Batı ülkelerinde görülmemiş otantik görüntü ve ses kayıtları yapabildiler.

Bernhard Dörries
Batı Almanya / 1959
4 dk. (filmin sadece bir bölümü) Siyah Beyaz / Diyalogsuz

Kıyamet Anı (Stunde X) Patlamamış bir bomba bulunmuş, bir kamyonun üzerinde şehrin içinde bir yerden bir yere naklediliyor. Yeniden inşa çalışmaları farklı aşamalarda sürüyor; bir yanda yıkıntılar henüz kaldırılmamış durumda, diğer yanda yeni binalar yükselmeye başlamış. Bir tramvay durağında inşaat çalışmaları devam ediyor.

Detten Schleiermacher
Batı Almanya / 1959
11 dk. / Siyah Beyaz
Diyalogsuz

Dıgıdık Dıgıdık (Trab Trab) Detten Schleiermacher, film çekmeye hayatının oldukça geç bir döneminde başlamış. Asıl mesleği tipografik. *Dıgıdık Dıgıdık* filmiyle, hınzırca bir deneye girişiyor ve dadaizmle yeni objektivizm arasında bir sentez yapmaya çalışıyor.

Raimond Ruehl
Batı Almanya / 1960
11 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Salinas Atmosferik açıdan varoluşçu bir alegori izlenimi uyandıran filmde, Akdeniz'de büyük bir tuzlada tuz toplanmaktadır. Tuz işçileri Sisifos'u andırır bir şekilde, asla bitmeyecek bir çalışmaya mahkûm gibidirler.

Hansjürgen Pohland
Batı Almanya / 1960
10 dk. / Siyah Beyaz
Diyalogsuz

Gölgeler (Schatten) Sinematografi ve başka yansıtma sanatlarının temel malzemeleri olan ışık ve gölgeyle siyah-beyaz bir deney.

Ulrich Schamoni
Batı Almanya / 1965
31 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Zekâ ve Biraz da Şans (... Geist und ein wenig Glück) Genç Alman Sineması'nın harikalar dünyasından ironik haberler. Ulrich Schamoni (Manifesto imzacıları arasında yer almıyordu), kardeşi Peter ve onun arkadaşlarının çalışmalarını sevecen, ama aynı zamanda da ironik bir bakışla izliyor.

Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu – 2

Gösterim
Türkçe Altyazılı

Gösterim Tarihi: 18.03.2023 - 18.30 / 29.03.2023 - 20.00

**Peter Schamoni,
Alexander Kluge**
Batı Almanya / 1961
11 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Taşa Dökülmüş Vahşet (Brutalität in Stein) Lanetli bir dönemin barbarlığını, o dönemin binalarına bakarak okumaya yönelik orijinal ve tarihsel açıdan önemli bir deneme. Geçmişin ihtişamı ve dehşetiyle yüzleşen, Hitler'in Nürnberg'deki parti binaları. Sahip olduğu içsel mantıktan bir an bile uzaklaşmayan bir ses ve görüntü tablosu. (Hans Sahl, 1961)

Edgar Reitz
Batı Almanya / 1961
11 dk. / Renkli
Almanca

Komünikasyon: İletişim Tekniği (Kommunikation - Technik der Verständigung) Posta idaresi için yapılmış bir sanayi filmi: En yeni iletişim tekniklerinin kullanımı yoluyla dünya çapında bir iletişim ağına kuruluşu. Rölelerin, yüksek frekansların ve kanalların gizemli dünyasında teknolojik bir bale gösterisi.

Hans Rolf Strobel
Batı Almanya / 1961
17 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Altmühl Vadisi'nden Notlar (Notizen aus dem Altmühlthal) Ekonomik mucize döneminde Federal Almanya'nın güneyi, bir çeşit Güney İtalya gibi: Bölgenin insanları hayatlarını pek bir heyecan olmadan yaşamaktalar. Kurumlar bölgenin ekonomik ve sosyal gelişimi için kollarını kıpırdatmıyor. Yerel ileri gelenler ise geçmiş güzel günleri özlemle hatırlamakla meşgul.

Haro Senft
Batı Almanya / 1962
10 dk. / Renkli
Almanca

Weimar Cumhuriyeti'nin Afişler: Sloganlar ve İşaretler (Plakate der Weimarer Republik-Parolen und Signale) Fotoğraflar ve afişlerle ilgili bir film. Weimar Cumhuriyeti Afişleri, birinci Alman Cumhuriyeti'nin tarihini ve neden çöktüğünü anlatmak ve gelecek nesillere aktarmak için birer çıkış noktası.

Franz-Josef Spieker
Batı Almanya / 1962
9 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Güney Gölgede (Süden im Schatten) İtalya sahillerinde küçük bir balıkçı kasabasında kış mevsimi: Oteller boş, pencerelerin kepenkleri kapatılmış, bir önceki yazdan kalma parçalanmış afişler evlerin duvarlarından sarkıyor. Hayat ancak altı ay sonra devam etmeye başlayacak.

Wolfgang Urchs
Batı Almanya / 1962
11 dk. / Renkli
Almanca

Yabani Ot (Das Unkraut) Wolfgang Urch'un bu canlandırma filmi bu kısa film seçkisi içinde biraz aykırı duruyor. Film, bir siyasi metafor ve bütün bir şehri kaplayan ve daha önce kendilerini hiç ilgilendirmediklerini düşünerek ya da hiçbir esnekliğe sahip olmayan bürokrasinin peşinden gittikleri için ona karşı herhangi bir önlem almamış olan insanları da öldürmeye başlayan bir yabani otu anlatıyor.

Walter Krüttner
Batı Almanya / 1963
11 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Bu Hitler'den Kalmış Olmalı (Es muß ein Stück vom Hitler sein) Obersalzberg'de Führer kütünden sahneler. Bütün dünyadan gelen turistler otobüslerle taşınıyor, Hitler'in tatil evinin kalıntıları arasında dolaştırılıyor ve hatıra eşyaları satın alıyorlar. En sonunda, rehberlerden biri otobüs şirketlerini insanları kamplara taşıyan vagonlara benzetiyor.

Rob Houwer
Batı Almanya / 1963
10 dk. / Renkli
Almanca

Müracaat (Anmeldung) Rob Houwer, yaşlıca bir kadının yoğun bir portresini çizerken toplumun yaşlılara yaklaşımını anlatıyor. Yönetmen bu filmiyle 1964 yılında en iyi kısa film için verilen Gümüş Ayı ödülünü kazanmıştı.

Boris von Borresholm
Batı Almanya / 1964
11 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Kuklalar (Marionetten) Kuklaların arasında pek de önemli olmayanlardan biri, izleyicileri küçük bir dünya tiyatrosuna götürüyor. Burada farklı karakterler var; biri baştan çıkarıcı, biri demagoji ustası ve diğer yanda uysal kitleler. Aydınlatma amacı taşıyan iddialı bir kukla animasyonu.

Christian Doermer
Batı Almanya / 1965
13 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Granstein Avusturya'da Sölden yakınlarındaki Granstein köyünün bir portresi. İktidar ve mülkiyet ilişkileri, köylülerin kendilerine bakışları, bilinç ve farkındalıkları ve pek çokları tarafından artık geçmişte kalmış olduğu düşünülen bir yaşam tarzının geleceği hakkında Marksist bir analiz denemesi.

Wilhelm Roth
Avusturya / 1968
27 dk. / Siyah Beyaz
Almanca

Babamızın Sinemasının Mirasçıları (Die Erben von Papas Kino) Manifesto'nun ardından 6 yıl geçmiş ve o günlerin ruhundan geriye pek bir şey kalmamış gibi. "Oberhausen" devrimcileri, artık asi ve devrimci ruhlarını yitirmiş gibiler. Pek çoğunun geleneksel sinemaya uyum sakladığı düşünülüyor. Tüm bunlara karşı protesto amacıyla Hamburg'da genç sinemacılar tarafından oluşan bir grup bir araya geliyor.

80'LER TÜRKİYE SİNEMASINDA KADIN

Kadınlar, sinema tarihinin başından itibaren film yapımının her aşamasında yer aldı ve sinemanın ancak kârlı bir endüstri hâline gelmesiyle birlikte kritik konumlardan uzak tutulmaya çalışıldılar. Söz sahibi olmakta direnen kadınlar mevzi açmayı başarsa da kameranın eril bakışı büyük oranda sarsılmadan varlığını sürdürdü. Bu nedenle perdede çoğu zaman izlediğimiz; kadının temsili değil, erkeğin fantezisindeki kadının temsiliydi, derinlikten yoksun bir arzu nesnesi.

Bugün toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve tam anlamıyla özgürleşmenin hâlâ çok uzağında olsak da feminist hareketin sinemaya etkisi yadsınamaz. “Özel olan politiktir” şiarıyla özetlenebilecek ikinci dalga feminizm Türkiye’de 1980’lerin başında Dayağa Hayır kampanyasıyla öne çıktı. Kadınların istihdama katılımının, dolayısıyla kamusal alandaki görünürlüğü’nün arttığı bu yıllarda kadın cinselliği de konuşulabilir hâle geldi. Devlet, 12 Eylül sonrası her türlü sol hareketi ezip geçerken kadın hareketini “siyasi” görmediğinden aynı şekilde tehdit adedmedi. Kadınların, darbenin devamı hükümetlerin iktidarına en güçlü toplumsal muhalefeti oluşturabileceği öngörülemedi. Bu sırada sinemada, 60’lı ve 70’li yılların salon kadınının yerini 80’lerde güçlü, bağımsız, direngen, arzusun öznesi derinlikli kadın karakterler aldı. Adı yoktu belki ama Müjde Ar ve Hale Soygazi o kadının yüzü oldu. Özellikle Bilge Olgaç kamera arkasında çalışan kadınlar için ışık olsa da sektördeki erkek egemenliğinin değiştiğini söylemek güç.

80’ler Türkiye Sinemasında Kadın seçkimizde, sinemamızın tartışmasız “kadın filmleri yönetmeni” Atıf Yılmaz’ın, çocuklarını alıp mutsuz olduğu evi terk ederek yeni bir hayata başlayan Aygül’ün hikâyesini anlattığı *Bir Yudum Sevgi* (1984), özgür ve bağımsız bir kadın olan Serap’ın kendini oynadığı şampuan reklamındaki geleneksel Naciye’nin yerinde bulunduğu *Aaahh Belinda!..* (1986) ve genelevde çalışmaktan

kurtulmaya çalışan bir kadının hapsedildiği döngüyü müzikal bir kurguyla anlattığı *Asiye Nasıl Kurtulur* (1986) filmleri yer alıyor.

Bunların yanı sıra Ömer Kavur’un, tayin olduğu kasabanın sakinlerinin hayatına dokunan edebiyat öğretmeni Aysel’i takip ettiği *Kırık Bir Aşk Hikâyesi* (1982), Halit Refiğ’in boğucu aile kurumu içinde nefes almaya çalışan Üfâde’nin hikâyesini küçük yeğeninin gözünden aktardığı *Teyzem* (1986) ve Yavuz Turgul’un yine aile baskısı altında ezilen, aşkta da umduğunu bulamayan fakat sil baştan başlayan Fahriye’nin hikâyesini anlattığı *Fahriye Abla’yı* (1984) izleyeceğiz. Baskıcı ailesinden kaçmak için sinemanın büyülü dünyasına sığınan Nesibe’yi izlediğimiz *Benim Sinemalarım* (1990) ise Fûrzan ve Gülsün Karamustafa’nın yönetmen koltuğunda oturmasıyla özel bir önem taşıyor. Kurtarılmayı beklemekten sıkılıp kendi kurtarıcısı olan, toplumun sıkıştırdığı daracık alanlara hapsolmayı reddeden, koşullarını değiştirmek için kollarını sıvayan, özgürleşmek için eyleyen, düşse de kalkıp sıfırdan başlayan kadınların cesaretini, gücünü, iradesini taşıyoruz perdeye.

Ayşecan Ay
Sinematek/Sinema Evi Arşiv Sorumlusu

Aaahh Belinda!..

Yönetmen
Atıf Yılmaz

Senaryo
Barış Pirhasan

Oyuncular
Müjde Ar
Macit Koper
Zafer Yılmaz

Gösterim Tarihi: 14.01.2023 - 14.00 / 07.02.2023 - 20.00 / 09.03.2023 - 20.00

Ülke Türkiye
Yıl 1986
Süre 100 dk.
Renk Renkli
Dil Türkçe

80'lerin Türkiye Sinemasındaki kadın karakterlerin dönüşümünde öncü rol oynayan ve bu dönüşüme dikkat çekmeyi amaçlayan seçimizde üç filmiyle yer alan Atıf Yılmaz, senaryosunu Barış Pirhasan'ın kaleme aldığı *Aaahh Belinda!..* ile sinema tarihimizin en ayırsız filmlerinden birine imza atar. Kafkaesk bir dönüşüm hikâyesidir *Aaahh Belinda!..*

Serap (Müjde Ar), zor da olsa ekonomik bağımsızlığını elde edebilmiş, kendi kararlarını veren ve tek başına ayakta durabilen modern bir kadındır. Asiye Nasıl Kurtulur'un sahne uyarlamasında oyuncu olarak çalışırken para kazanmak için bir şampuan reklamında oynamaya karar verir. Uzayan yorucu reklam çekimleri sırasında bir gün gözünü kapatıp açtığı bir an kendini reklamda canlandığı kadın karakterin dünyasına geçmiş bulur. Naciye hayatını kocasına ve iki çocuğuna bakmakla geçiren, orta sınıfa mensup bir ev kadınıdır. Kadına biçilmiş geleneksel rolü hep hor görmüş olan Serap için bu rolün tipik bir temsilcisi olan Naciye'nin dünyasına hapsolmek tam bir kâbustur.

80'lere damga vuran toplumsal, ekonomik ve kültürel iklimi, popüler kültürün yükselişini, sınıf içi ayrışmaları, orta sınıfı birbirinden çok farklı deneyimleyen iki kadının dünyasını merkeze alarak anlatan bu çok katmanlı fantastik komedi filmi sinemamızın hazinelerinden biri.

Kırık Bir Aşk Hikâyesi

Yönetmen
Ömer Kavur

Senaryo
Selim İleri
Ömer Kavur

Oyuncular
Hümeysra
Kadir İnanır
Kamuran Usluer

Gösterim Tarihi: 17.01.2023 - 20.00 / 09.02.2023 - 20.00 / 15.03.2023 - 20.00

Ülke Türkiye
Yıl 1981
Süre 95 dk.
Renk Renkli
Dil Türkçe

Ülkemizde yönetmen sinemasının önemli temsilcileri arasında yer alan Ömer Kavur, üçüncü filmi *Kırık Bir Aşk Hikâyesi*'nde dönemin toplumsal ve politik ilişkilerinin ürettiği ikiye bölünmüş ahlakla sınıranan bir aşk hikâyesi anlatır. Kavur, bu filmde daha sonra birçok filmde geri döneceği yalnızlık, iletişimsizlik, yabancılaşma kavramlarını erkek karakterler merkezinde ele almakla birlikte hem kurulu düzeni sorgulayan hem de karşılaştığı karakterlerde bu düzeni sorgulama isteği uyandıran dürüst, onurlu, bağımsız, dik başlı edebiyat öğretmeni Aysel karakteri ile alıştığımızdan daha boyutlu ele alınmış, farklı bir kadın portresi ortaya koyar.

Fuat (Kadir İnanır), varlıklı günleri geride kalmış bir ailenin oğludur, babasının ölümünden sonra aile işletmesini devralmış fakat kendinden beklenen ekonomik koşulları sağlayamayınca ailesinin baskısıyla kasabanın zengin ailesinin kızıyla evlenmeye razı olmuştur. Nişan gecesinde kasabaya yeni taşınan edebiyat öğretmeni Aysel'le (Hümeysra) tanışır ve ona âşık olur. Kendi isteğiyle İstanbul'dan bu küçük kasabaya geldiğini ve arkasında sebebi belirsiz bir hayal kırıklığı bıraktığını anladığımız Aysel, burada hayatına değdiği insanlarda bir değişim arzusu, hafta umut uyandırır ancak bu umudu korumak için kurulu düzene meydan okumak gerekecektir.

Kırık Bir Aşk Hikâyesi, 1982 yılında Antalya Film Festivali'nde üçüncülük ödülü almış, yardımcı rollerdeki oyuncularını Güler Ökten ile Orhan Çağman'a, akıldan çıkmayan müziğiyle Cahit Berkay'a, görüntü yönetmeni Salih Dikişçi'ye ve yönetmeni Ömer Kavur'a ödül kazandırmıştı.

Benim Sinemalarım

Yönetmenler

Füruzan
Gülsün Karamustafa

Senaryo

Füruzan

Oyuncular

Hülya Avşar
Yaman Okay
Sema Aybars

Gösterim Tarihi: 21.01.2023 - 14.00 / 01.02.2023 - 20.00 / 07.03.2023 - 20.00

Ülke
Türkiye

Yıl
1990

Süre
90 dk.

Renk
Renkli

Dil
Türkçe

1990 yılında Cannes Film Festivali'nin Eleştirmenler Haftası bölümünde dünya prömiyerini yapan ve En İyi İlk Film kategorisinde Altın Kamera Ödülü'ne aday gösterilen *Benim Sinemalarım*, sinemaya duyulan aşka, bir dönem sinemanın kalbinin attığı Beyoğlu'na, sokaktan girilen sinema salonlarının olduğu yıllara adanmış yürek burkan bir aşk mektubu niteliği taşıyor.

Çağdaş Türk edebiyatının önemli isimlerinden Füruzan'ın aynı adlı öyküsünden sinemaya uyarladığı ve yönetmen koltuğunu da *Bir Yudum Sevgi* ve *Asılacak Kadın* filmlerinin sanat yönetmeni Gülsün Karamustafa ile paylaştığı *Benim Sinemalarım*, şimdiki zaman ile geçmişin, yaşanmışlıklar ile hayallerin iç içe geçtiği anlar ve anılar arasında usul usul gezinen melankolik bir seyirlik sunuyor.

Aile baskısından kaçmak için beyazperdenin büyülü dünyasına sığınan, art arda izlediği filmlerle kendini avutup yoksulluğunu ve yalnızlığını bir ölçüde unutmaya çalışan Nesibe, hayatın gerçekleri ile yüzleşerek her adımını kontrol eden ailesinden kopmak ve kendi yolunu çizmek adına bir karar alır; ve kendinden yaşlı ve zengin erkeklerle görüşmeye başlar.

Hülya Avşar'ın Nesibe rolünde sergilediği duru ve etkileyici performansı ile Sinema Yazarları Derneği En İyi Kadın Oyuncu ödülünü kazandığı *Benim Sinemalarım*, aynı zamanda Türkiye sinemasında yönetmenliğini iki kadının üstlendiği ilk film olma özelliğine de sahiptir.

Bir Yudum Sevgi

Yönetmen

Atıf Yılmaz

Senaryo

Latife Tekin
Atıf Yılmaz
Fehmi Yaşar

Oyuncular

Kadir İnanır
Hale Soygazi
Macit Koper
Meral Çetinkaya,
Füsun Demirel
Serra Yılmaz

Gösterim Tarihi: 26.01.2023 - 20.00 / 04.02.2023 - 18.30 / 23.02.2023 - 20.00

Ülke
Türkiye

Yıl
1984

Süre
93 dk.

Renk
Renkli

Dil
Türkçe

Bir gecekondu mahallesinde yaşayan ve hiçbir işte dikiş tutturamayan kocasından destek görmeden dört çocuk büyötmeye çalışan Aygöl güzel, güçlü, mutsuz bir kadındır. Nihayet canına tak eder ve mahalleden komşusu Cemal'in önyak olmasıyla bir dış macunu fabrikasında çalışmaya başlar. Cemal istemediği bir evlilik ve aile hayatı içinde sıkışıp kalmış, onu eve bağlamak amacıyla hacı hocanın tavsiye ettiği büyülerden medet uman eşi ve annesinin ısrarlı çabaları yüzünden evden gitgide uzaklaşmaktadır. Cemal'in çalıştığı fabrikada çalışıp başka kadınlarla sosyalleşmek Aygöl'ü cesaretlendirir. Çok geçmeden yeni bir hayat kurmayı kafasına koyar ve çocuklarını alıp evi terk eder. Bu arada Cemal'le yakınlaşmış olsa da ne Aygöl'ün kocasının ailesi ne de Cemal'in ailesi ikisine huzur verecektir.

Latife Tekin'in öyküsüne dayanan filmin sanat yönetmenliği Gülsün Karamustafa, yapımcılığı ise Ömer Kavur'a ait. Yalçın Tura'nın müziğiyle de iz bırakan film 1984'te 21. Altın Portakal Film Festivali'nde En İyi Film, En İyi Yönetmen ve En İyi Müzik ödülleri toplamın yanı sıra Hale Soygazi'ye En İyi Kadın Oyuncu, Macit Koper'e ise En İyi Yardımcı Erkek ödülleri kazandırmıştır.

Teyzem

Yönetmen
Halit Refiğ

Senaryo
Ümit Ünal

Oyuncular
Müjde Ar
Mehmet Akan
Haldun Ergüvenç
Tomris Oğuzalp

Gösterim Tarihi: 28.01.2023 - 18.30 / 15.02.2023 - 20.00 / 21.03.2023 - 20.00

Ülke
Türkiye

Yıl
1986

Senarist-yönetmen Ümit Ünal'a 1986 yılında Milliyet gazetesinin düzenlediği senaryo yarışmasında birincilik ödülü kazandıran *Teyzem*, yapımının üzerinden otuz beş yıldan fazla bir zaman geçmesine rağmen içinde yaşadığımız dönemin toplumsal dayatmaları düşünüldüğünde eskisinden de değerli bir bakış açısı sunuyor.

Süre
105 dk.

Renk
Renkli

Eril bir bakış açısı üzerinden inşa edilen toplum baskısının çekirdek aile yapısını ne derece toksik bir kuruma dönüştürebileceğini gözler önüne seriyor *Teyzem*. Filmin merkezindeki teyze karakteri ile yeğeni arasındaki ilişki aracılığıyla çekirdek aile dışında kalan bağların ne derece özel ve güçlü olabileceğini vurgulayarak sevginin ve aşkın farklı formlarına işaret ediyor.

Dil
Türkçe

Gecenin bir vakti babasının kucağında annesinin doğduğu eve getirilen Umur, hayatında büyük bir iz bırakacak olan teyzesi Üftade ile tanışır. Baskıcı üvey babasının bir nevi tuşağı hâline gelen, aile ve toplum baskısının nefes aldırmadığı, kurtuluşunu aşta arayan, aşktan yana da aradığını bulamayınca gitgide şizofreninin pençesine düşen Üftade'nin hikâyesine yeğeni Umur'un puslu anıları aracılığı ile şahitlik ediyoruz.

Halit Refiğ filmografisinin en güzel duraklarından biri olan *Teyzem*, Ümit Ünal'ın aileye ve topluma dair keskin gözlemleri, kadının aile ve toplumdaki yerini sorgulayan tavrı ve ana karakterine şefkatli yaklaşımı ile gücünü inceliklerle örülmüş senaryosundan ve anne yarısı teyze karakterine hayat veren Müjde Ar başta olmak üzere tüm oyuncu kadrosunun başarılı performanslarından alıyor.

Asiye Nasıl Kurtulur

Yönetmen
Atıf Yılmaz

Senaryo
Barış Pirhasan
Atıf Yılmaz
Nuran Oktar

Oyuncular
Müjde Ar
Ali Poyrazoğlu
Hümeysra
Füsün Demirel
Yaman Okay

Gösterim Tarihi: 11.02.2023 - 14.00 / 28.02.2023 - 20.00 / 24.03.2023 - 20.00

Ülke
Türkiye

Yıl
1986

Süre
81 dk.

Renk
Renkli

Vasıf Öngören'in ünlü tiyatro eseri Asiye Nasıl Kurtulur? ilk olarak 1973'te Nejat Saydam tarafından, Türkân Şoray'ın başrolde olduğu bir versiyonla beyazperdeye taşınmıştır. Bundan 13 yıl sonra usta yönetmen Atıf Yılmaz'ın imzasıyla ikinci kez sinemaya uyarlanan metin, genelevde çalışan ve buradan kurtulmak için yardım arayan genç bir kadının başından geçenleri sıra dışı bir kurguyla takip eder. Düzene meydan okuyan kadın karakterleri merkezine alan filmleriyle tanınan Atıf Yılmaz, *Asiye Nasıl Kurtulur*'da, ataerkil bir düzende kırılması neredeyse imkânsız bir döngünün içerisine hapsedilen ve kendi bedeni üzerinde dahi söz hakkı bulunmayan bir kadının var olma mücadelesini işlerken karakterlerle birlikte izleyiciyi de derin bir çaresizlik sarmalına hapseder.

Dil
Türkçe

Filmin hikâyesi, Asiye'nin Fuhuşla Mücadele Dernekleri Genel Başkanı Seniye Gümüşcü'ye yazdığı ve kendisini kurtarması için yardım istediği bir mektupla başlar. Ahlakçı bir karakter olan Seniye çeşitli önyargılarla Asiye'nin çalıştığı geneleve gittikten sonra kendisini garip bir müzikal gösterinin içerisinde bulur. Genelevin sahibi Melahat ve yardımcısı Selahattin, hazırladıkları Asiye Nasıl Kurtulur adlı oyunu sahnelemeye başlarlar. Asiye'nin çocukluğundan itibaren yaşadıklarını anlatan ve farklı kurtarımla senaryolarını işleyen bu oyun, Seniye'nin itirazlarıyla gösteriyi yönlendirmesiyle sürer. Ancak ilerledikçe Asiye'nin içerisinde bulunduğu koşullar Seniye'yi de zorlamaya başlar. Asiye mahkûm edildiği şartlara direnmeye çalıştıkça çarpık sistem tarafından aşağı çekilecektir.

Fahriye Abla

Yönetmen

Yavuz Turgul

Senaryo

Yavuz Turgul

Oyuncular

Müjde Ar
Tarık Tarcan
Mesut Çakarlı

Gösterim Tarihi: 21.02.2023 - 20.00 / 11.03.2023 - 14.00 / 28.03.2023 - 20.00

Ülke

Türkiye

Yıl

1984

Süre

88 dk.

Renk

Renkli

Dil

Türkçe

İstanbul'un yoksul mahallelerinden birinde ailesiyle birlikte yaşayan ve mahallenin delikanlılarından Mustafa'ya âşık olan Fahriye, ailesi tarafından, tanımadığı biriyle evlenmeye zorlanır. Evlendikten sonra eşiyle birlikte Erzincan'a taşınsa da kısa bir süre sonra bakire olmadığı gerekçesiyle ailesinin evine geri gönderilir. Fahriye mahalle aşkı Mustafa'ya yeniden kavuşmanın mutluluğunu yaşayamadan ihanete uğrar, bunun üzerine sevdiği adamı yaralayıp hapse girer. Cezasını çekip hapisten çıktıktan sonra ise her şeye sıfırdan başlayıp tek başına hayata tutunmaya çalışacaktır.

Eşkiya, *Züğürt Ağa* ve *Çiçek Abbas* gibi unutulmaz filmlerin senaristi Yavuz Turgul, *Fahriye Abla* ile ilk kez yönetmen koltuğuna geçer. Ahmet Muhip Dıranas'ın ünlü şiirinde yarattığı Fahriye karakterinden ilhamla perdeye taşınan film, karaktere, Müjde Ar'ın hafızalara kazınan performansının da katkısıyla ikonik bir kimlik kazandırır. Turgul, 80'li yıllarda her açıdan dönüşüme uğrayan bir toplumu ve bireylerin bu değişimler karşısındaki duruşunu, güçlü bir kadın başkarakterin hikâyesi üzerinden ele alır.

Turgul'un sinemada kadın temsiline çeşitlenmeye başladığı bir dönemde çektiği *Fahriye Abla*, geleneksel cinsiyet rollerinin irdelendiği ve kadının bağımsız bir birey olarak toplumda var olma mücadelesinin resmedildiği en popüler filmlerden biri olması bakımından dikkate değerdir.

SESSİZ PERŞEMBE

Sessiz Sinemanın Aykırı Kahramanları

Bu programın üç Sessiz Perşembe gösteriminde sizleri sessiz sinemanın şaşırtıcı ve aykırı karakterleriyle tanıştırıyoruz. Hepsi komedi olarak adlandırabileceğimiz bu filmler yüzyıl önce çekilse de günümüzün güncel konularına ve özellikle de mizah duygusuna hiç uzak değiller.

Aykırı karakterler deyince özellikle *Kısaca Phil*'deki (*Phil-for-Short*) kadın kahramanların bağımsız, özgür ve kendi hayallerinin peşinden giden karakterler olduğunu görüyoruz. Zamanın toplumsal baskılarına rağmen, erkek kıyafeti giymekten ve beklenmedik davranışlarıyla çevrelerindeki herkesi şaşırtmaktan vazgeçmiyorlar. *Filibus*, âdeta çizgi roman tadında bir dedektif-macera filmi. Her ne kadar film "gizemli hırsız" diyerek merak yaratsa da seyirci aslında filmin başından itibaren farklı kılıklara giren kurnaz hırsız Filibus'un kim olduğunu biliyor. Ancak filmdeki hiç kimse Filibus'un gerçek kimliğini bilmediği için, dedektif Kutt Hendy her ne kadar teknolojinin ona sunduğu tüm imkânları kullansa da Filibus'u tuzağa düşürmekte zorlanıyor. 1910'larda son derece popüler olan Arsen Lüpén gibi kurmaca karakterlerin de ardında yatan "kibar hırsız" fikri, on yıllarca kaybolup unutulmuş bu İtalyan filminde hınzır bir kadın kahraman üzerinden işlenmiş.

Bir başka hınzır kadın ise *Kısaca Phil*'in kahramanı Damophilia. Aldığı klasik eğitime rağmen toplumun ona dayattığı demode yaşam tarzını hiç de benimsemeyen bu karakter çevresindekileri şoke etmek pahasına kendi yolundan şaşmıyor. ABD'deki 1920 seçimleri öncesinde kadınlara ülke çapında seçme-seçilme hakkının yeni tanındığı 1919'da çekilen bu film, ünlü kadın senarist Clara Beranger'in de metinleriyle toplumsal baskıya inceden inceye isyan ediyor. Bugün de güncelliğini koruyan, birçok yönden ezber bozan bu film bir yandan dramatik konulara el atarken diğer yandan da her sahneyi mizah ile birleştiriyor.

Buster Keaton zaten sessiz sinemada komedi denince ilk akla gelen isimlerden. Daha küçük yaşta babası ile birlikte çıktığı vodvil gösterilerinde yaptığı akrobatik hareketlerle dikkat çeken Buster, özellikle *Aşçı* (*The Cook*) ve *Komşular* (*Neighbors*) filmlerinde akıllara durgunluk veren fiziksel hünerlerini sergiliyor. *Sherlock Jr.*'da ise aslında bir sinemada çalışan hayalperest bir gencin dedektif olma hevesine kapılıp nasıl "yanlışlıkla" bir filme karıştığını görüyoruz. Diğer iki filme oranla fiziksel komediden çok absürt ve gerçeküstü bir mizaha odaklanan bu filmde Keaton bu kez çeşitli film hilelerini komedinin bir parçası hâline getiriyor. İçinde bulunduğu durum ne olursa olsun hep aynı durgun yüz ifadesiyle oynadığı için "Büyük Taş Surat" (*The Great Stone Face*) olarak da anılan Keaton Amerikan *slapstick* komedisinin her daim aykırı ismi olduğunu her filminde yeniden ispatlıyor âdeta.

Elif Rongen-Kaynakçı

Eye Filmmuseum Sessiz Film Kütatörü

Aşçı

The Cook

Yönetmen

Roscoe "Fatty" Arbuckle

Senaryo

Roscoe "Fatty" Arbuckle

Oyuncular

Roscoe "Fatty" Arbuckle,
Buster Keaton
Al St. John
Alice Lake
Glen Cavender

Gösterim Tarihi: 19.01.2023 - 20.00 / 02.03.2023 - 20.00

Ülke

ABD

Yıl

1918

Süre

19 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Sessiz
İngilizce Arayazılı

Gösterim

Türkçe Altyazı

Roscoe Arbuckle'ın aşçı, Buster Keaton'ın onun yardımcısı ve garson olarak çalıştığı bir restoranda her şeyin tepetaklak olmaması beklenemez. Aşçı ve garson yalnızca mutfakta harikalar yaratmaz, Theda Bara'nın o sıra gösterime yeni giren filmi *Salomé*'deki dansını taklit ederek müşterileri eğlendirmekten de geri kalmazlar. Bir haydut restorana gelip herkesin keyfini kaçırdığında ise harika köpekleri Luke imdada yetişir. Ertesi gün aşçı balık avlamaya, garson da güzel iş arkadaşıyla gezmeye aynı yere gider. Haydut, tatil günlerini de zehir etmeye kalktığında imdada yine Luke yetişir. Arbuckle'ın 1916'da çektiği *The Waiters' Ball*'dan çok şey barındıran bu *slapstick* harikasında Arbuckle ve Keaton'ın zamanlamada yakaladıkları uyum göze çarpar. Oysa zaman en az sahip oldukları şeydir: Amerika'nın I. Dünya Savaşı'na girmesiyle birlikte Keaton da askere çağırılmıştır ve birliğine teslim olmadan önce iki haftalık özel izin alarak filmin çekimlerini tamamlar. Döneminin komedi devlerinden "Fatty" lakaplı Roscoe Arbuckle 1917'de *The Butcher Boy* filmiyle Buster Keaton'ı sahneden beyazperdeye taşıyan isimdir.

Aşçı'nın, 1998'de Norveç Film Arşivi'nde ve 2002'de Hollanda Eye Filmmuseum'da bulunana dek kayıp olduğu düşünülüyordu.

Buster Keaton'ın *Komşular* ve *Sherlock Jr.* filmleriyle birlikte gösterilecektir.

Restorasyonu ve hakları Lobster Films'e ait filmi bize ulaştıran Serge Bromberg ve Maria Chiba'ya teşekkür ederiz.

Komşular

Neighbors

Yönetmenler

Edward F. Cline
Buster Keaton

Senaryo

Buster Keaton
Edward F. Cline

Oyuncular

Buster Keaton
Edward F. Cline
Jack Duffy
Virginia Fox
Joe Keaton
Joe Roberts

Gösterim Tarihi: 19.01.2023 - 20.00 / 02.03.2023 - 20.00

Ülke

ABD

Yıl

1920

Süre

18 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Sessiz
İngilizce Arayazılı

Gösterim

Türkçe Altyazı

Yoksul bir mahallede arka bahçeleri tahta bir çitle ayrılmış evlerde oturan iki genç âşık, komşu ailelerinin düşmanlığı nedeniyle bir türlü kavuşamaz, çitin üzerinden birbirlerine masum aşk mektupları yazmakla yetinirler. Genç adam, sevdiği kıza ulaşabilmek için fizik kurallarına meydan okuyarak akıl almaz akrobatlıklar yapmak zorundadır. İki komşu ailenin mahkemelik olduğu bir gün gençler evlenmek istediğini söyler. Bunun üzerine hâkim, ailelerin bu işe karışmamasını tembihler. Aileler evliliğe razı gelse de düğün günü terslikler art arda gelecek ve genç âşıklar kendilerini hiç beklemedikleri bir durumda bulacaktır.

Buster Keaton, iki komşu evi birbirinden ayıran bir tahta çiti ve birbirine bağlayan bir çamaşır ipini kullanarak fiziksel komedinin sınırlarını yeniden çiziyor. Keaton, çok küçük yaşından itibaren ailesiyle rol aldığı vodvil gösterilerinde babasının onu yerden yere atmasıyla kazandığı "Buster" lakabını sonuna kadar hak ettiğini bir kez daha kanıtıyor. Buster Keaton, babası Joe Keaton'a bu film dâhil pek çok filminde rol vermiştir.

Buster Keaton'ın *Aşçı* ve *Sherlock Jr.* filmleriyle birlikte gösterilecektir.

Restorasyonu ve hakları Lobster Films'e ait filmi bize ulaştıran Serge Bromberg ve Maria Chiba'ya teşekkür ederiz.

Sherlock Jr.

Yönetmen

Buster Keaton

Senaryo

Jean C. Havez
Joseph A. Mitchell
Clyde Bruckman

Oyuncular

Buster Keaton
Kathryn McGuire
Joe Keaton
Erwin Connelly
Ward Crane

Gösterim Tarihi: 19.01.2023 - 20.00 / 02.03.2023 - 20.00

Ülke

ABD

Yıl

1924

Süre

45 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Sessiz
İngilizce Arayazılı

Gösterim

Türkçe Altyazı

Sinema makinisti genç adam elinden düşürmediği Nasıl Dedektif Olunur kitabını okuyarak dedektiflik öğrenmeye çalışmaktadır. Bir yandan da sevdiği kızın gönlünü kazanmaya çabalar ama elinden geleni ardına koymayan bir rakibi vardır. Öyle ki bir gün rakibi onu sevdiği kız ve babasının gözünde hırsız durumuna düşürür. Masum olduğunu kanıtlamaya çalışsa da başaramayan genç adam sinema salonuna dönüp bir sonraki filmi oynatmaya koyulur. Projeksiyon odasında uykuya dalan kırıntı makinist rüyasında bedeninden ayrılıp sinema perdesinde oynayan filmin içine adım atar.

Sherlock Jr. adında ünlü bir dedektif olduğu bu filmin oyuncularını da gerçek hayatta sevdiği kız, babası ve hain rakibinden başkası değildir. Yardımcısı Gillette'le birlikte amansız suçlularla savaşan Sherlock ile zavallı makinistin sonu mutlu olacak mıdır? Sessiz dönem komedinin devlerinden "Taş Suratlı" (The Great Stone Face) Buster Keaton'ın üçüncü uzun metrajı *Sherlock Jr.* özel efektleri yenilikçi kullanımı, yaratıcılığı ve gerçeklik ile film arasındaki geçiş ustaca yansımasıyla Keaton'ın en iyi filmlerinden biri kabul ediliyor. Film gerçeküstücü olarak nitelendirilse de kendisi öyle bir niyeti olmadığını, sadece o rüya ve düzlemler arası geçiş çekmek istediğini söyler. Nitekim Keaton'ın ünlü sahnesi, Woody Allen'ın *Kahire'nin Mor Gülü* (1985) filmindeki sinema perdesi-gerçek hayat düzlemleri arasındaki geçişin ilham kaynağı olmuştur.

Buster Keaton'ın *Aşçı* ve *Komşular* filmleriyle birlikte gösterilecektir.

Restorasyonu ve hakları Lobster Films'e ait filmi bize ulaştıran Serge Bromberg ve Maria Chiba'ya teşekkür ederiz.

Filibus

Yönetmen

Mario Roncoroni

Senaryo

Giovanni Bertinetti

Oyuncular

Valeria Creti
Giovanni Spano
Cristina Ruspoli
Mario Mariani
Filippo Vallino

Gösterim Tarihi: 02.02.2023 - 20.00 / 16.03.2023 - 20.00

Ülke

İtalya

Yıl

1915

Süre

71 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Sessiz
İngilizce Arayazılı

Gösterim

Türkçe Altyazı

Kimi zaman barones, kimi zaman baron kılığında burjuvazinin verdiği partilere rahatlıkla sızan Filibus zenginlerin evini soyan gizemli bir hırsızdır. Köşeye her sıkıştığında zeplin benzeri hava aracına atlayıp kaçabilmesi sayesinde, onu yakalamaya yemin etmiş Dedektif Hendy'nin elinden kurtulmayı hep başarır. Dedektifle kedi-fare oyunu oynarken dedektifin kız kardeşiyle flört etmeyi de ihmal etmez.

Filibus namıyla zenginlerin korkulu rüyası olan Barones'i yetenekli oyuncu Valeria Creti canlandırıyor. Hem bilimkurgu hem de polisiye türünden öğeler içeren *Filibus* dönemin havacılık teknolojisine duyulan hayranlığı yansıtan bir macera filmi.

Tek kopyası Hollanda Eye Filmmuseum'daki Desmet Koleksiyonu içinde yer alan *Filibus*, ilk olarak 1988'de keşfedildi fakat belki de dinamizmi, mizahı ve yüksek tempolu anlatısıyla dönemin İtalyan sinemasından sapma sayılabileceğinden feministler ve akademisyenler haricinde fazla ilgi görmedi. 2017'den beri ise yenilenmiş kopyasıyla dünyayı geziyor. İlk çekildiği dönemde de pek çok ülkede gösterilen film hakkında, 1915'te bir Osmanlı gazetesinde kaleme alınmış bir inceleme de mevcut.

Restorasyonu Eye Filmmuseum'a ait olan filmin, bize ulaşmasına katkılarından dolayı Milestone Films'e, hak sahibi Kino Lorber'e, Dennis Doros, George Schmalz ve Elif Rongen-Kaynakçı'ya teşekkür ederiz.

Kısaca Phil

Phil-for-Short

Yönetmen

Oscar Apfel

Senaryo

Clara Beranger

Forrest Halsey

Oyuncular

Evelyn Greely

Charles Walcott

James A. Furey

Jack Drumier

Hugh Thompson

Ethel Grey Terry

Edward Arnold

Gösterim Tarihi: 16.02.2023 - 20.00 / 30.03.2023 - 20.00

Ülke

ABD

Yıl

1919

Süre

82 dk.

Renk

Siyah Beyaz

Dil

Sessiz

İngilizce Arayazılı

Gösterim

Türkçe Altyazı

Adını Sappho'nun bir şiirinden alan özgür ruhlu Damophilia veya kısaca Phil, ilerici bir Yunan Edebiyatı profesörünün kızıdır. Entelektüel birikimi, erkek gibi giyinip çiftlik işleriyle uğraşması, tarihî kostümler ve yalın ayakla antik Yunan dansı yapmaktan keyif alması gibi özellikleri baba-kızın muhafazakâr komşularını dehşete düşürmektedir. Genç kadın, babasının bir gün aniden rahatsızlanıp vefat etmesiyle yıkılır. Dahası, fırsatçı bir bankacı onunla evlenmekte ısrar etmektedir, hatta hiç vakit kaybetmeden onu himayesine almıştır bile. Kimsenin himayesi altına girmeyi düşünmeyen Phil bunun üzerine erkek kılığına girerek evden kaçır ve yolda tesadüfen Yunan Edebiyatı profesörü John Alden'la tanışır. Sonrasında "ikiz kız kardeşi" Phil kılığına girerek Alden'in profesör olduğu üniversiteye başvurur ve onun asistanı olarak çalışmaya başlar. Nişanı yeni bozulmuş genç profesör kadınlara karşı güvensiz ve öfkeli olsa da Phil bu durumu değiştirmeye kararlıdır.

Kısaca Phil, modern seyirciyi bile kendine hayran bırakan başkarakteri ve ince bir mizahla örülmüş zekice diyalogları ile sessiz dönemin öne çıkan romantik komedilerinden biri.

Restorasyonu Library of Congress'e ait filmin bize ulaşmasına katkılarından dolayı Cinema's First Nasty Women projesini gerçekleştirenlere, hak sahibi Kino Lorber'e ve George Schmalz'a teşekkür ederiz.

CANLANDIRMANIN DÜNÜ BUGÜNÜ

Türkiye'nin bağımsız canlandırma sinemasının tarihi, yıllar içinde oluşan birikime rağmen yeterince bilinir ve görünür değil. Oysa Türkiye'de 40'lı yıllarda başlayan, 60'larda reklam ajanslarının kurulması, yine 60'larda ve 70'lerin başında Türk Sinematek Derneği'nin verdiği ilhamla ivme kazanan; darbelerle kesintiye uğrasa da muflaka yeniden canlanan, ticari değil sanatsal ve entelektüel kaygılarla üretilmiş bir bağımsız canlandırma sineması tarihi var. Bu tarih ve tüm zorluklara rağmen üretilmiş olan bu filmler izleyicisine ulaşmayı hak ediyor.

Sinematek/Sinema Evi ve Canlandırınlar Derneği işbirliğiyle sunulan Öncüler Seçkisi: Türkiye Retrospektifi, Canlandırınlar Yetenek Kampı Seçkisi ve Canlandırınlar Festivali Seçkisi, Türkiye'de dünden bugüne üretilen bağımsız canlandırma sinemasından etkileyici örnekleri dünyadan örneklerle birlikte izleyiciye sunuyor.

Öncüler Seçkisi: Türkiye Retrospektifi

Gösterim Tarihi: 15.01.2023 - 18.30 / 24.01.2023 - 20.00

Canlandırılar Derneği'nin ve ASIFA Türkiye'nin kurucusu olan Berat İlk'in hazırladığı seçki 70'lerden günümüze Türkiye'den kısa bağımsız canlandırma örneklerine yer veriyor. Konu, tür ve teknik olarak çeşitlilik gösteren; hat sanatından figürlerin canlandırıldığı, desen anime ve cell animasyon teknikleriyle üretilmiş filmlerin yer aldığı seçki, önceki yıllarda Türkiye'de ve dünyada çeşitli animasyon festivallerinde izleyici ile buluşmuştu.

Amentü Gemisi Nasıl Yürüdü

Yönetmen: Tonguç Yaşar

Senaryo: Sezer Tansuğ, Tonguç Yaşar

Türkiye / 1970 / 2'58" / Siyah Beyaz / Diyalogsuz

Sansür

Yönetmen: Tan Oral

Senaryo: Tan Oral

Türkiye / 1970 / 9' / Renkli / Diyalogsuz

İpler

Yönetmenler: Meral Erez, Cemal Erez

Senaryo: Meral Erez, Cemal Erez

Türkiye / 1983 / 10'36" / Siyah Beyaz / Diyalogsuz

Ev

Yönetmen: Emre Senan

Senaryo: Emre Senan

Türkiye / 1994 / 3'53" / Renkli / Diyalogsuz

Kebabaluba

Konsept&Animasyon: Tahsin Özgür

Türkiye / 1995 / İngilizce / 2'17" / Renkli / Türkçe Altyazılı

Gölge Oyunu

Yönetmen: Bahadır Tosun

Senaryo: Bahadır Tosun

Türkiye / 1994 / 2' / Renkli / Diyalogsuz

Haset

Yönetmenler: Meral Erez, Cemal Erez

Senaryo: Meral Erez, Cemal Erez

Türkiye / 1998 / 16' / Siyah Beyaz / Türkçe / İngilizce Altyazılı

Le Ministre Félicite

Yönetmenler: Meral Erez, Cemal Erez

Senaryo: Meral Erez, Cemal Erez

Türkiye / 2002 / 15'05" / Siyah Beyaz / Fransızca / Türkçe Altyazılı

Canlandıranlar Yetenek Kampı Seçkisi

Gösterim Tarihi: 08.02.2023 - 20.00 / 12.02.2023 - 18.30

Canlandıranlar Derneği çatısı altında sürdürülen ve Canlandıranlar Uluslararası Film Festivali'nin de doğmasına vesile olan Canlandıranlar Yetenek Kampı için her sene animasyon yönetmenlerine açık bir çağrı yapılıyor.

Kısa canlandırma film projesi olan animasyon yönetmenlerinin başvurduğu yarışmada, bağımsız bir jüri tarafından seçilen projelerin üretimi yıl boyunca destekleniyor. Maddi olmayan bu destek kapsamında seçilen projelerin yönetmenleri ihtiyaçlarına göre alanında uzman danışmanlara yönlendiriliyorlar ve gerekirse filmlerini tamamlamaları için yapım şirketlerinden teknik destek bulmalarına aracılık ediliyor.

Canlandıranlar Yetenek Kampı'nda bugüne dek tema, anlatım ve teknik çeşitliliğe sahip düzinelerce kısa animasyon film üretildi. Yurt içi ve yurt dışındaki festivallerde gösterimleri yapılan, ödüller kazanan filmlerden oluşan Canlandıranlar Yetenek Kampı seçkisi, Berat İlk'in kürasyonu ile Sinematek/Sinema Evi izleyicisi ile buluşuyor.

Bahçe

Yönetmen: İdil Ar Uçaner **Senaryo:** İdil Ar Uçaner
Türkiye / 2016 / 7' / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Tetrism

Yönetmen: Mesrure Melis Bilgin **Senaryo:** Mesrure Melis Bilgin
Türkiye / 2011 / 3' / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Görünmez Duvarlarım

Yönetmen: Nurbanu Asena **Senaryo:** Nurbanu Asena
Türkiye / 2016 / 8' / Dijital / Renkli / Türkçe / İngilizce Altyazılı

İçine Kaçan Kız

Yönetmen: Işık Dikmen **Senaryo:** Işık Dikmen
Türkiye / 2011 / 3'15" / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Teyze

Yönetmen: Fulya Tokaoğlu **Senaryo:** Fulya Tokaoğlu
Türkiye / 2013 / 5'44" / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Kusursuz Hayat

Yönetmen: Özgül Gürbüz **Senaryo:** Işık Dikmen
Türkiye / 2011 / 2'30" / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Salkım Söğüt

Yönetmen: Ethem Onur Bilgiç **Senaryo:** Ethem Onur Bilgiç
Türkiye / 2014 / 4'36" / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

İstasyon

Yönetmen: Serdar Çotuk **Senaryo:** Serdar Çotuk
Türkiye / 2017 / 4'50" / Renkli / 3D Dijital / Diyalogsuz

Zamanın İpliklerinde

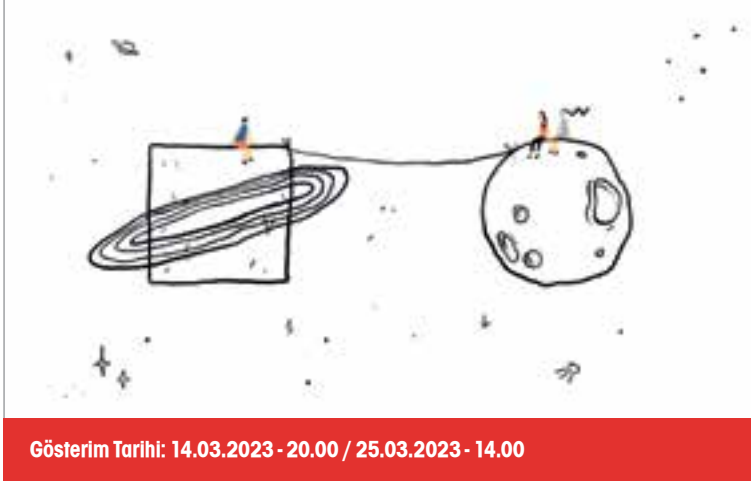
Yönetmen: Emir Roda Alır **Senaryo:** Emir Roda Alır
Türkiye / 2014 / 4'27" / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Mahkumlar Adası

Yönetmen: Esmenur Bayar **Senaryo:** Esmenur Bayar
Türkiye / 2018 / Türkçe / 4'13" / Renkli / Dijital / İngilizce Altyazılı

Canlandırılanlar Festivali Seçkisi

Gösterim Tarihi: 14.03.2023 - 20.00 / 25.03.2023 - 14.00

Canlandırılanlar Derneği tarafından düzenlenen ve 2022’de onuncu kez izleyici ile buluşan Canlandırılanlar Uluslararası Film Festivali, bağımsız canlandırma sinemasına odaklanıyor. İzleyicilerine sanatsal ve entelektüel bir ifade biçimi olarak animasyonu sunan bu festivalde Efe Efeoğlu’nun organizasyonu ile ulusal ve uluslararası yarışma bölümü düzenleniyor. Ana jürisinde Peter Lord, Aneta Ozorek ve Ayçe Kartal’ın yer aldığı festivalin Sinematek/Sinema Evi’nde gösterilecek seçkisinde 2022 yılında ödül alan filmler seyirciyle buluşacak.

À coeur perdu

Yönetmen: Sarah Saidan **Senaryo:** Sarah Saidan, Simon Serna
Fransa / 2022 / Fransızca, Farsça / 14’32” / Renkli / Dijital / Türkçe Altyazılı

Kuru Kâbus

Yönetmenler: Mert Avcı, Sinan Kutluay, Mert Değirmencioğlu, Hüseyin Ünlü
Türkiye / 2022 / 5’49” / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Mon tigre

Yönetmen: Jean-Jean Arnoux **Senaryo:** Jean-Jean Arnoux
Fransa / 2022 / 14’10” / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Golden Margarine

Yönetmen: Keren Sofi Karasik **Senaryo:** Keren Sofi Karasik
İsrail / 2021 / 6’35” / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

The Record

Yönetmen: Jonathan Laskarz **Senaryo:** Jonathan Laskarz
İsviçre / 2022 / 8’38” / Renkli / Dijital / Fransızca / Türkçe, İngilizce Altyazılı

To The Last Drop

Yönetmen: Simon Schnellmann **Senaryo:** Simon Schnellmann
Almanya / 2022 / 5’46” / Siyah Beyaz / Dijital / Diyalogsuz

Shall We Talk?

Yönetmen: Katya Mikheeva **Senaryo:** Katya Mikheeva
Rusya / 2022 / Rusça / 5’ / Renkli / Dijital / Türkçe ve İngilizce Altyazılı

La reine des renards

Yönetmen: Marina Rosset **Senaryo:** Marina Rosset
İsviçre / 2022 / Fransızca / 8’50” / Renkli / Dijital / Türkçe ve İngilizce Altyazılı

Pandaların Nesli Nasıl Tükendi?

Yönetmen: Halim Yentur **Senaryo:** Halim Yentur
Türkiye / 2022 / 04’48” / Renkli / Dijital / Türkçe

Loop

Yönetmen: Pablo Polledri **Senaryo:** Pablo Polledri
İspanya / 2022 / 8’ / Renkli / Dijital / Diyalogsuz

Les larmes de la Seine

Yönetmenler: Yanis Belaid, Elliott Benard, Nicolas Mayeur, Etienne Moulin,
Hadrien Pinot, Lisa Vicente, Filipinli Şarkıcı, Alice Lefaille
Senaryo: Yanis Belaid, Elliott Benard
Fransa / 2022 / 08’49” / Renkli / 3B Dijital / Fransızca, Arapça / Türkçe ve İngilizce Altyazılı

OCAK - MART PROGRAMI

Tarih/Seans	Film	Yıl	Süre
10 Ocak / 20.00	Sonbaharda Almanya / Deutschland im Herbst	1978	123'
11 Ocak / 20.00	Düne Veda / Abschied von gestern	1966	88'
12 Ocak / 20.00	Genç Törless / Der junge Törless	1966	87'
13 Ocak / 20.00	Maria Braun'un Evliliği / Die Ehe der Maria Braun	1979	120'
14 Ocak / 14.00	Aaahh Belinda!..	1986	100'
14 Ocak / 18.30	Zamanın Akışında / Im Lauf der Zeit	1976	175'
15 Ocak / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
15 Ocak / 18.30	Canlandırmanın Öncüleri: Türkiye Retrospektifi		63'
17 Ocak / 20.00	Kırk Bir Aşk Hikâyesi	1981	95'
18 Ocak / 20.00	Yaşam Belirtileri / Lebenszeichen	1968	90'
19 Ocak / 20.00	Sessiz Perşembe: Buster Keaton Seçkisi		82'
20 Ocak / 20.00	Korku Ruhu Kemirir / Angst essen Seele auf	1974	92'
21 Ocak / 14.00	Benim Sinemalarım	1990	90'
21 Ocak / 18.30	Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik / Die Allseitig reduzierte...	1978	98'
22 Ocak / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
22 Ocak / 18.30	Bir Alkoliğin Portresi / Bildnis einer Trinkerin	1979	108'
24 Ocak / 20.00	Canlandırmanın Öncüleri: Türkiye Retrospektifi		63'
25 Ocak / 20.00	Olayların Gidişi / Der Stand der Dinge	1982	121'
26 Ocak / 20.00	Bir Yudum Sevgi	1984	93'
27 Ocak / 20.00	Aşk Açlığı / Mahlzeiten	1967	90'

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

OCAK - MART PROGRAMI

Tarih/Seans	Film	Yıl	Süre
28 Ocak / 14.00	Aguirre, Tanrının Gazabı / Aguirre, der Zorn Gottes	1972	95'
28 Ocak / 18.30	Teyzem	1986	105'
29 Ocak / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
29 Ocak / 18.30	Sonbaharda Almanya / Deutschland im Herbst	1978	123'
31 Ocak / 20.00	Dokuz Canlı Kedi / Neun Leben hat die Katze	1968	91'
01 Şubat / 20.00	Benim Sinemalarım	1990	90'
02 Şubat / 20.00	Sessiz Perşembe: Filibus	1915	71'
03 Şubat / 20.00	Genç Törless / Der junge Törless	1966	87'
04 Şubat / 14.00	Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria Malibran	1972	104'
04 Şubat / 18.30	Bir Yudum Sevgi	1984	93'
05 Şubat / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
05 Şubat / 18.30	Kurşun Yıllar / Die bleierne Zeit	1981	106'
07 Şubat / 20.00	Aaahh Belinda!..	1986	100'
08 Şubat / 20.00	Canlandırınlar Yetenek Kampı		48'
09 Şubat / 20.00	Kırk Bir Aşk Hikâyesi	1981	95'
10 Şubat / 20.00	Düne Veda / Abschied von gestern	1966	88'
11 Şubat / 14.00	Asiye Nasıl Kurtulur	1986	81'
11 Şubat / 18.30	Maria Braun'un Evliliği (Die Ehe der Maria Braun)	1979	120'
12 Şubat / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
12 Şubat / 18.30	Canlandırınlar Yetenek Kampı		48'

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

OCAK - MART PROGRAMI

Tarih/Seans	Film	Yıl	Süre
14 Şubat / 20.00	Aşk Açlığı / Mahlzeiten	1967	90'
15 Şubat / 20.00	Teyzem	1986	105'
16 Şubat / 20.00	Sessiz Perşembe: Kısaca Phil / Phil-for-Short	1919	82'
17 Şubat / 20.00	Sonbaharda Almanya / Deutschland im Herbst	1978	123'
18 Şubat / 14.00	Korku Ruhu Kemirir / Angst essen Seele auf	1974	92'
18 Şubat / 18.30	Bir Alkoliğin Portresi / Bildnis einer Trinkerin	1979	108'
19 Şubat / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
19 Şubat / 18.30	Zamanın Akışında / Im Lauf Der Zeit	1976	175'
21 Şubat / 20.00	Fahriye Abla	1984	88'
22 Şubat / 20.00	Aguirre, Tanrının Gazabı / Aguirre, der Zorn Gottes	1972	95'
23 Şubat / 20.00	Bir Yudum Sevgi	1984	93'
24 Şubat / 20.00	Olayların Gidişi / Der Stand der Dinge	1982	121'
25 Şubat / 14.00	Dokuz Canlı Kedi / Neun Leben hat die Katze	1968	91'
25 Şubat / 18.30	Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria Malibran	1972	104'
26 Şubat / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
26 Şubat / 18.30	Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik / Die Allseitig reduzierte...	1978	98'
28 Şubat / 20.00	Asiye Nasıl Kurtulur	1986	81'
01 Mart / 20.00	Bir Alkoliğin Portresi / Bildnis einer Trinkerin	1979	108'
02 Mart / 20.00	Sessiz Perşembe: Buster Keaton Seçkisi		82'
03 Mart / 20.00	Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria Malibran	1972	104'

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

OCAK - MART PROGRAMI

Tarih/Seans	Film	Yıl	Süre
04 Mart / 14.00	Genç Törless / Der junge Törless	1966	87'
04 Mart / 18.30	Kurşun Yıllar / Die bleierne Zeit	1981	106'
05 Mart / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
05 Mart / 18.30	Yaşam Belirtileri / Lebenszeichen	1968	90'
07 Mart / 20.00	Benim Sinemalarım	1990	90'
08 Mart / 20.00	Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik / Die Allseitig reduzierte...	1978	98'
09 Mart / 20.00	Aaahh Belinda!..	1986	100'
10 Mart / 20.00	Dokuz Canlı Kedi / Neun Leben hat die Katze	1968	91'
11 Mart / 14.00	Fahriye Abla	1984	88'
11 Mart / 18.30	Zamanın Akışında / Im Lauf Der Zeit	1976	175'
12 Mart / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
12 Mart / 18.30	Düne Veda / Abschied von gestern	1966	88'
14 Mart / 20.00	Canlandırılanlar Festivali Seçkisi		92'
15 Mart / 20.00	Kırık Bir Aşk Hikâyesi	1981	95'
16 Mart / 20.00	Sessiz Perşembe: Filibus	1915	71'
17 Mart / 20.00	Yaşam Belirtileri / Lebenszeichen	1968	90'
18 Mart / 14.00	Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -1		138'
18 Mart / 18.30	Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -2		141'
19 Mart / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
19 Mart / 18.30	Olayların Gidişi / Der Stand der Dinge	1982	121'

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

O C A K - M A R T P R O G R A M I

Tarih/Seans	Film	Yıl	Süre
21 Mart / 20.00	Teyzem	1986	105'
22 Mart / 20.00	Maria Braun'un Evliliği / Die Ehe der Maria Braun	1979	120'
23 Mart / 20.00	Aşk Açlığı / Mahlzeiten	1967	90'
24 Mart / 20.00	Asiye Nasıl Kurtulur	1986	81'
25 Mart / 14.00	Canlandırılanlar Festival Seçkisi		92'
25 Mart / 18.30	Kurşun Yıllar / Die bleierne Zeit	1981	106'
26 Mart / 14.00	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması		
26 Mart / 18.30	Aguirre, Tanrının Gazabı / Aguirre, der Zorn Gottes	1972	95'
28 Mart / 20.00	Fahriye Abla	1984	88'
29 Mart / 17.00	Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -1		138'
29 Mart / 20.00	Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -2		141'
30 Mart / 20.00	Sessiz Perşembe: Kısaca Phil / Phil-for-Short	1919	82'
31 Mart / 20.00	Korku Ruhu Kemirir / Angst essen Seele auf	1974	92'

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

*** FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması Seçkisi programı haftalık olarak sosyal medya hesaplarımızdan duyurulacaktır.

SİNEMATEK/SİNEMA EVİ OCAK - MART 2023 GÖSTERİM TARİHLERİ

Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar
09.01.23	10.01.23	11.01.23	12.01.23	13.01.23	14.01.23	15.01.23
					Aaahh Belinda!..	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması
					Zamanın Akışında Im Lauf Der ZeitShow	Canlandırmanın Öncüleri: Türkiye...
	Sonbaharda Almanya Deutschland im Herbst	Düne Veda Abschied von gestern	Genç Törless Der junge Törless	Maria Braun'un Evliliği Die Ehe der Maria Braun		
16.01.23	17.01.23	18.01.23	19.01.23	20.01.23	21.01.23	22.01.23
					Benim Sinemalarım	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması
					Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik Die Allseitig reduzierte...	Bir Alkoliğin Portresi Bildnis einer Trinkerin
	Kırık Bir Aşk Hikâyesi	Yaşam Belirtileri Lebenszeichen	Sessiz Perşembe: Buster Keaton Seçkisi	Korku Ruhu Kemirir / Angst essen Seele auf		
23.01.23	24.01.23	25.01.23	26.01.23	27.01.23	28.01.23	29.01.23
					Aguirre, Tanrının Gazabı / Aguirre, der Zorn Gottes	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması
					Teyzem	Sonbaharda Almanya / Deutschland im Herbst
	Canlandırmanın Öncüleri: Türkiye Retrospektifi	Olayların Gidişi Der Stand der Dinge	Bir Yudum Sevgi	Aşk Açlığı / Mahlzeiten		
30.01.23	31.01.23	01.02.23	02.02.23	03.02.23	04.02.23	05.02.23
					Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria...	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması
					Bir Yudum Sevgi	Kurşun Yıllar Die bleierne Zeit
	Dokuz Canlı Kedi Neun Leben hat die Katze	Benim Sinemalarım	Sessiz Perşembe: Filibus	Genç Törless Der junge Törless		

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

SİNEMATEK/SİNEMA EVİ OCAK - MART 2023 GÖSTERİM TARİHLERİ

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar	
14.00	06.02.23	07.02.23	08.02.23	09.02.23	10.02.23	11.02.23	12.02.23	14.00
18.30						Asiye Nasıl Kurtulur	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Maria Braun'un Evliliği Die Ehe der Maria Braun	Canlandırılanlar Yetenek Kampı	20.00
		Aaahh Belinda!..	Canlandırılanlar Yetenek Kampı	Kırık Bir Aşk Hikâyesi	Düne Veda / Abschied von gestern			
14.00	13.02.23	14.02.23	15.02.23	16.02.23	17.02.23	18.02.23	19.02.23	14.00
18.30						Korku Ruhü Kemirir / Angst essen Seele auf	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Bir Alkoliğin Portresi Bildnis einer Trinkerin	Zamanın Akışında Im Lauf Der Zeit	20.00
		Aşk Açlığı Mahlzeiten	Teyzem	Sessiz Perşembe: Kısaca Phil Phil-for-Short	Sonbaharda Almanya / Deutschland im Herbst			
14.00	20.02.23	21.02.23	22.02.23	23.02.23	24.02.23	25.02.23	26.02.23	14.00
18.30						Dokuz Canlı Kedi Neun Leben hat die Katze	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria Malibran	Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik Die Allseitig reduzierte...	20.00
		Fahriye Abla	Aguirre, Tanrının... Aguirre, der Zorn Gottes	Bir Yudum Sevgi	Olayların Gidişi Der Stand der Dinge			
14.00	27.02.23	28.02.23	01.03.23	02.03.23	03.03.23	04.03.23	05.03.23	14.00
18.30						Genç Törless Der Junge Törless	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Kurşun Yıllar Die bleierne Zeit	Yaşam Belirtileri Lebenszeichen	20.00
		Asiye Nasıl Kurtulur	Bir Alkoliğin Portresi Bildnis einer..	Sessiz Perşembe: Buster...	Maria Malibran'ın Ölümü / Der Tod der Maria...			

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

SİNEMATEK/SİNEMA EVİ OCAK - MART 2023 GÖSTERİM TARİHLERİ

	Pazartesi	Salı	Çarşamba	Perşembe	Cuma	Cumartesi	Pazar	
14.00	06.03.23	07.03.23	08.03.23	09.03.23	10.03.23	11.03.23	12.03.23	14.00
18.30						Fahriye Abla	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Zamanın Akışında Im Lauf Der Zeit	Düne Veda Abschied von gestern	20.00
		Benim Sinemalarım	Her Yönden Kısıtlanmış Kişilik Die Allseitig reduzierte...	Aaahh Belinda!..	Dokuz Canlı Kedi Neun Leben hat die Katze			
14.00	13.03.23	14.03.23	15.03.23	16.03.23	17.03.23	18.03.23	19.03.23	14.00
18.30						Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -1	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -2	Olayların Gidişi Der Stand der Dinge	20.00
		Canlandırılanlar Festivali Seçkisi	Kırık Bir Aşk Hikâyesi	Sessiz Perşembe: Filibus	Yaşam Belirtileri Lebenszeichen			
14.00	20.03.23	21.03.23	22.03.23	23.03.23	24.03.23	25.03.23	26.03.23	14.00
18.30						Canlandırılanlar Festivali	FilmKoop ile Bağımsız Türkiye Sineması	18.30
20.00						Kurşun Yıllar Die bleierne Zeit	Aguirre, Tanrının Gazabı Aguirre, der Zorn Gottes	20.00
		Teyzem	Maria Braun'un Evliliği Die Ehe der Maria Braun	Aşk Açlığı Mahlzeiten	Asiye Nasıl Kurtulur			
17.00	27.03.23	28.03.23	29.03.23	30.03.23	31.03.23			17.00
20.00			Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -1					20.00
		Fahriye Abla	Gerçeklerin Provokasyonu: Oberhausen Manifestosu -2	Sessiz Perşembe: Kısaca Phil...	Korku Ruhü Kemirir Angst essen Seele auf			

* Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir.

ÖNEMLİ BİLGİLER

- * Sinematek/Sinema Evi biletleri **mobilet.com** internet adresinden ve Mobilet uygulamasından satın alınabilir.
- * Sinematek/Sinema Evi'nin gişesi yoktur.
- * **Çalışma gün ve saatleri:** Hafta içi 10.00-20.00 | Hafta sonu 12.00-18.30
- * Sinematek/Sinema Evi programındaki filmlerin bilet ücreti: Tam 40 TL ve 50 TL'dir. Öğrenciler, 65 yaş üstü vatandaşlar, gazi ve engelliler; paso/kart/kimlik göstererek, gösterimleri %50 indirimli izleyebilirler.
- * Etkinliğin iptal edilmesi haricinde, satılan biletler, satış işlemi sonrasında hiçbir şekilde iptal edilmez, değiştirilmez ve ücret iadesi yapılmaz.
- * **İşbirliği kapsamında ortak gerçekleştirilen etkinliklerin farklı kanallardan satışa sunulan bilet ücretlerinden Kadıköy Belediyesi Sinematek/Sinema Evi sorumlu değildir.**
- * Kapalı alanlarda sigara içilmez.
- * Sinema salonuna su haricinde yiyecek ve içecek sokmak yasaktır.
- * Film gösterimleri esnasında telefonların sesinin kapatılmasını, cep telefonu kullanılmamasını, fotoğraf çekilmemesini, filmin video kaydının alınmamasını önemle hatırlatırız.
- * Yerlerimiz numarasız olduğundan filmlere vaktinde gelmeniz rica olunur. **Film başladıktan sonra salona seyirci alınmaz.**
- * Filmlerimizde, programda aksi belirtilmedikçe ara yoktur.
- * Filmlerimiz orijinal dilinde, Türkçe altyazı ile gösterilir. Diğer altyazı seçenekleri mevcut ise programda belirtilir.
- * Sinematek/Sinema Evi programda değişiklik yapma hakkına sahiptir, program değişikliğiyle ilgili duyurular Sinematek/Sinema Evi sosyal medya hesaplarından yapılır.
- * **Sinematek/Sinema Evi sosyal medya hesapları:**
instagram.com/sinemateksinemaevi
facebook.com/sinemateksinemaevi
twitter.com/sinematekadikoy

ÖNEMLİ BİLGİLER

- * 7163 sayılı Kanun'un 7. maddesi gereğince sınıflandırılmamış filmler +18 kabul edildiğinden film gösterimlerine, programda aksi belirtilmedikçe 18 yaş altı sinemaseverlerimiz katılamaz.
- * **Kütüphane Çalışma Gün ve Saatleri:** Pazartesi hariç her gün 10.00-18.00.
- * **Kütüphane, okuma alanı** randevuyla hizmet vermektedir. Kadıköy Belediyesi Kütüphane Randevu Sistemi: kutuphanerandevu.kadikoy.bel.tr
- * Kütüphanede bulunan kitap, film vb. malzemeler ödünç alınamaz, bina dışına çıkartılamaz.

SİNEMATEK/SİNEMA EVİ KAT PLANI

KAT NO	KÖŞK BİNASI	CAM BİNA
3	Okuma Alanı	
2	Kütüphane	
1	Gişe - Danışma Etkinlik Salonu	Sinema Evi
0	Ofis / Bistro	Ofis
-1	Arşiv	Sergi Salonu
-2	Onat Kutlar Sinema Salonu / WC	

İletişim Bilgileri

+90 216 771 72 98

Osmanağa Mahallesi, Hasırcı Sokak No: 16, Kadıköy / İstanbul

Sinematek ile ilgili tüm güncel bilgilerden haberdar olmak için sinematek@kadikoy.bel.tr'ye e-posta atarak, E-Bülten'imize kayıt olabilirsiniz.

Bizi sosyal medyadan takip edin

  /SinematekSinemaEvi

 /SinemateKadikoy

sinematek.kadikoy.bel.tr

kadikoy.bel.tr | 444 55 22

    /kadikoybelediye